

III

(Acte adoptate în temeiul Tratatului UE)

ACTE ADOPTATE ÎN TEMEIUL TITLULUI V DIN TRATATUL UE

DECIZIA 2007/643/PESC A CONSILIULUI

din 18 septembrie 2007

privind normele financiare ale Agenției Europene de Apărare și normele privind achizițiile publice și contribuțiile financiare din bugetul operațional al Agenției Europene de Apărare

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

agenției” existente cu „Normele privind achizițiile publice și contribuțiile financiare din bugetul operațional al Agenției Europene de Apărare”.

având în vedere Acțiunea comună 2004/551/PESC a Consiliului din 12 iulie 2004 privind instituirea Agenției Europene de Apărare ⁽¹⁾, în special articolul 18 alineatul (1),

(5) Cu ocazia adoptării deciziilor menționate mai sus, Comitetul director a propus, de asemenea, Consiliului să îi confere, cu titlu permanent, competența de a modifica aceste norme.

întrucât:

(1) La 13 septembrie 2004, Consiliul a adoptat Decizia 2004/658/PESC privind dispozițiile financiare aplicabile bugetului general al Agenției Europene de Apărare ⁽²⁾.

(6) Noile norme financiare adoptate de către Comitetul director al agenției ar trebui confirmate și Comitetului director i-ar trebui conferită competența de a reexamina și modifica aceste norme, în anumite limite, dacă este necesar,

(2) La 21 noiembrie 2005, Consiliul a adoptat Decizia 2005/821/PESC de modificare a Deciziei 2004/658/PESC ⁽³⁾, care prevedea necesitatea reexaminării sau a modificării, după caz, a acestor dispoziții financiare de către Comitetul director al agenției până la 31 decembrie 2006.

DECIDE:

Articolul 1

(3) La 13 noiembrie 2006, Comitetul director a adoptat Decizia 2006/29 (Cor.), care a modificat și a înlocuit titlurile I, II și IV ale „Dispozițiilor financiare aplicabile bugetului general al agenției” existente cu „Normele financiare ale Agenției Europene de Apărare”.

(1) Normele financiare ale Agenției Europene de Apărare, precum și normele privind achizițiile publice și contribuțiile financiare din bugetul operațional al Agenției Europene de Apărare sunt prevăzute în anexă. Aceste norme înlocuiesc dispozițiile din anexa la Decizia 2004/658/PESC, astfel cum au fost modificate de către Comitetul director ⁽⁴⁾.

(4) La 14 decembrie 2006, Comitetul director a adoptat Decizia 2006/34, care a modificat și a înlocuit titlul III al „Dispozițiilor financiare aplicabile bugetului general al

(2) Comitetul director reexaminează și adoptă modificări tehnice ale acestor norme dacă este necesar, în special în vederea asigurării coerenței cu normele comunitare relevante. Modificările substanțiale, de natură să afecteze domeniul de aplicare și

⁽¹⁾ JO L 245, 17.7.2004, p. 17.

⁽²⁾ JO L 300, 25.9.2004, p. 52.

⁽³⁾ JO L 305, 24.11.2005, p. 43.

⁽⁴⁾ Decizia 2005/06 a Comitetului director din 21 iunie 2005.

obiectivul acestor norme, principiile de gestionare bugetară și financiară și dispozițiile generale privind achizițiile publice, precum și orice norme noi cu consecințe bugetare importante sunt supuse aprobării Consiliului.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Articolul 3

Prezenta decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 18 septembrie 2007.

Pentru Consiliu

Președintele

R. PEREIRA

ANEXĂ
NORMELE FINANCIARE ALE AGENȚIEI EUROPENE DE APĂRARE
 CUPRINS

DOMENIU DE APLICARE	5
TITLUL I PRINCIPIILE BUGETULUI GENERAL	5
<i>Articolul 1</i> Bugetul general	5
<i>Articolul 2</i> Bugetul operațional	5
<i>Articolul 3</i> Cadrul financiar	5
<i>Articolul 4</i> Adoptarea bugetului general	5
<i>Articolul 5</i> Veniturile alocate	6
<i>Articolul 6</i> Gestionarea cheltuielilor de către agenție în numele unui stat membru participant	6
<i>Articolul 7</i> Contribuții	6
<i>Articolul 8</i> Excedentul bugetar	6
<i>Articolul 9</i> Principiile bugetare	6
<i>Articolul 10</i> Principiile contabile	7
<i>Articolul 11</i> Reporturi	7
<i>Articolul 12</i> Bugetul rectificativ	7
<i>Articolul 13</i> Bugetul revizuit	8
TITLUL II EXECUȚIA BUGETULUI GENERAL	8
CAPITOLUL 1 Personalul financiar	8
<i>Articolul 14</i> Principiul separării funcțiilor	8
<i>Articolul 15</i> Rolul ordonatorului de credite	8
<i>Articolul 16</i> Atribuțiile ordonatorului de credite	8
<i>Articolul 17</i> Separarea sarcinilor de inițiere și de verificare	9
<i>Articolul 18</i> Proceduri de gestionare și control intern	9
<i>Articolul 19</i> Rolul contabilului	9
<i>Articolul 20</i> Atribuțiile contabilului	9
CAPITOLUL 2 Răspunderea personalului financiar	10
<i>Articolul 21</i> Norme generale	10
<i>Articolul 22</i> Norme aplicabile ordonatorilor de credite delegați	10
<i>Articolul 23</i> Norme aplicabile contabililor	10

CAPITOLUL 3	Venituri	10
Articolul 24	Punerea la dispoziție a veniturilor agenției	10
Articolul 25	Estimarea creanțelor	10
Articolul 26	Constatarea creanțelor	11
Articolul 27	Ordonanțarea recuperărilor	11
Articolul 28	Recuperarea creanțelor	11
Articolul 29	Dobânzi de întârziere	11
CAPITOLUL 4	Cheltuieli	11
Articolul 30	Principii generale	11
Articolul 31	Definiția angajamentului bugetar	11
Articolul 32	Procedura de angajament	12
Articolul 33	Ordonanțarea angajamentului	12
Articolul 34	Lichidarea cheltuielilor	12
Articolul 35	Ordonanțarea cheltuielilor	12
Articolul 36	Plata cheltuielilor	12
Articolul 37	Termene de plată	12
CAPITOLUL 5	Sisteme informatice	13
Articolul 38	Programe de contabilitate	13
CAPITOLUL 6	Audit intern	13
Articolul 39	Rolul auditorului intern	13
Articolul 40	Atribuțiile auditorului intern	13
TITLUL III	RAPORTAREA FINANCIARĂ ȘI AUDITUL ANUAL	14
Articolul 41	Calendarul bugetar și de raportare	14
Articolul 42	Raportarea trimestrială	14
Articolul 43	Colegiul auditorilor	14
Articolul 44	Auditul anual	15
Articolul 45	Articol final	15

DOMENIU DE APLICARE

Normele financiare ale Agenției Europene de Apărare pun în aplicare și completează articolele conexe privind aspectele financiare cuprinse în Acțiunea comună 2004/551/PESC a Consiliului din 12 iulie 2004 privind instituirea Agenției Europene de Apărare ⁽¹⁾ („AC”).

TITLUL I

PRINCIPIILE BUGETULUI GENERAL

Articolul 1

Bugetul general

(1) Bugetul general este compus din veniturile și cheltuielile pentru un exercițiu financiar.

(2) Bugetul general respectă pe deplin limitele stabilite în cadrul financiar al agenției, aprobat de Consiliu, în conformitate cu articolul 3.

(3) Cheltuielile sunt compuse din credite de personal, de funcționare, operaționale și provizorii. Veniturile sunt compuse din venituri diverse, inclusiv din rețineri din remunerațiile personalului și dobânzi provenind din conturile bancare ale agenției, și din contribuții ale statelor membre participante la agenție („state membre participante”).

(4) Bugetul de funcționare este bugetul general, cu excepția bugetului operațional, astfel cum este definit la articolul 2.

Articolul 2

Bugetul operațional

(1) Bugetul operațional face parte din bugetul general și se compune din credite pentru obținerea de consiliere externă, în special de analize operaționale, consiliere care este esențială pentru îndeplinirea atribuțiilor agenției, precum și pentru activități specifice în domeniul cercetării și al tehnologiei, în folosul tuturor statelor membre participante, în special studii tehnice de caz și studii de fezabilitate.

(2) Directorul executiv informează Comitetul director în mod regulat asupra măsurilor prezente și viitoare din cadrul bugetului operațional.

Articolul 3

Cadru financiar

O dată la trei ani, Consiliul aprobă, hotărând în unanimitate, un cadru financiar al agenției pentru următorii trei ani. Acest cadru financiar enunță priorități convenite de comun acord și stabilește o limită maximă obligatorie din punct de vedere legal. Primul cadru financiar corespunde perioadei 2007-2009.

Articolul 4

Adoptarea bugetului general

(1) În fiecare an, până la 30 iunie, directorul agenției transmite Comitetului director o estimare globală a proiectului de buget general pentru anul următor, respectând pe deplin limitele stabilite în cadrul financiar.

(2) În fiecare an, până la 30 septembrie, directorul agenției propune Comitetului director proiectul de buget general. Proiectul cuprinde:

(a) creditele considerate necesare:

(i) pentru finanțarea cheltuielilor de funcționare, de personal și pentru reuniuni ale agenției;

(ii) pentru obținerea de consiliere externă, în special de analize operaționale, consiliere esențială pentru îndeplinirea de către agenție a atribuțiilor sale, precum și pentru activități specifice în domeniul cercetării și al tehnologiei, în folosul tuturor statelor membre participante, în special studii tehnice de caz și studii de fezabilitate;

(b) o estimare a veniturilor necesare pentru acoperirea cheltuielilor.

(3) Comitetul director are ca obiectiv să se asigure că creditele menționate la alineatul (2) litera (a) punctul (ii) constituie o parte importantă din totalul creditelor menționate la alineatul (2). Aceste credite reflectă necesități reale și permit agenției să își asume un rol operațional.

(4) Proiectul de buget general este însoțit de o schemă de personal detaliată și de documente justificative detaliate.

(5) Hotărând în unanimitate, Comitetul director poate decide includerea în proiectul de buget general a unui proiect sau program specific, atunci când acestea aduc, în mod evident, un beneficiu tuturor statelor membre participante.

(6) Creditele sunt clasificate pe titluri și capitole în cadrul cărora cheltuielile sunt grupate în funcție de natura sau destinația lor și subdivizate, după caz, în articole.

(7) Fiecare titlu poate include un capitol intitulat „credite provizorii”. Aceste credite sunt introduse în cazul în care există o anumită incertitudine, bazată pe motive justificate, cu privire la suma creditelor necesare sau la domeniul de execuție a creditelor înscrise.

(8) Veniturile sunt constituite din:

(a) venituri diverse;

(b) contribuții ale statelor membre participante la agenție, în funcție de baremul bazat pe venitul național brut (VNB).

⁽¹⁾ JO L 245, 17.7.2004, p. 17.

Proiectul de buget general conține linii destinate veniturilor alocate și menționează sumele prevăzute, atunci când este posibil.

(9) Comitetul director adoptă proiectul de buget general până la data de 31 decembrie a fiecărui an, în limitele cadrului financiar al agenției. În momentul adoptării proiectului de buget, Comitetul director este prezidat de către directorul agenției sau de un reprezentant numit de acesta din cadrul Secretariatului General al Consiliului sau de către un membru al Comitetului director invitat de director să exercite această funcție. Directorul executiv declară că bugetul a fost adoptat și informează statele membre participante în acest sens.

(10) În cazul în care, la începutul unui exercițiu financiar, proiectul de buget general nu a fost adoptat, pentru oricare capitol sau subdiviziune a bugetului nu se poate cheltui, în fiecare lună, mai mult de a douăsprezecea parte din creditele bugetare pentru anul precedent. În același timp, prin această măsură nu se pot pune la dispoziția agenției credite care depășesc a douăsprezecea parte din cele prevăzute în proiectul de buget general în curs de elaborare. Cheltuielile care depășesc a douăsprezecea parte pot fi autorizate de către Comitetul director, hotărând cu majoritate calificată la propunerea directorului executiv. Directorul executiv poate solicita contribuțiile necesare pentru finanțarea creditelor autorizate în temeiul acestui alineat, contribuții datorate în termen de 30 de zile de la trimiterea solicitării.

Articolul 5

Veniturile alocate

(1) Pentru finanțarea altor cheltuieli decât cele menționate la articolul 4 alineatul (2) litera (a) punctul (i), bugetul general al agenției poate beneficia, la capitolul venituri alocate pentru un obiectiv specific, de contribuții financiare:

- (a) de la bugetul general al Uniunii Europene, de la caz la caz, în conformitate deplină cu regulile, procedurile și procesele decizionale aplicabile acestuia;
- (b) de la statele membre participante, țări terțe sau alte părți terțe.

(2) Veniturile alocate pot fi folosite numai în scopurile precise pentru care sunt atribuite.

Articolul 6

Gestionarea cheltuielilor de către agenție în numele unui stat membru participant

(1) La propunerea directorului executiv sau a unui stat membru participant, Comitetul director poate hotărî ca statele membre participante să încredințeze agenției, pe bază contractuală, gestionarea administrativă și financiară a unor activități care fac obiectul atribuțiilor acesteia.

(2) Prin decizia sa, Comitetul director poate autoriza agenția să încheie contracte în numele unor anumite state membre participante. De asemenea, comitetul poate autoriza agenția să strângă în prealabil, de la aceste state membre participante, fondurile necesare în vederea onorării contractelor încheiate.

Articolul 7

Contribuții

(1) Calculul contribuțiilor în cazurile în care se poate aplica baremul bazat pe venitul național brut (VNB)

1.1. În cazurile în care se poate aplica baremul bazat pe VNB, repartitia contribuțiilor între statele membre participante de la care se solicită o contribuție se stabilește în conformitate cu baremul bazat pe produsul național brut, astfel cum este precizat la articolul 28 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană, și în conformitate cu Decizia 2000/597/CE, Euratom a Consiliului din 29 septembrie 2000 privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene ⁽¹⁾ sau cu orice altă decizie a Consiliului care o înlocuiește.

1.2. Datele necesare pentru calcularea fiecărei contribuții sunt cele care figurează în coloana intitulată „Resurse proprii VNB” din tabelul „Recapitularea finanțării bugetului general pe tip de resurse proprii și pe stat membru”, anexat ultimului buget adoptat de către Comunitățile Europene. Contribuția fiecărui stat membru căruia i se cere o contribuție este proporțională cu ponderea VNB-ului acestui stat membru în totalul VNB-urilor statelor membre participante cărora li se cere o contribuție.

(2) Calendarul plății contribuțiilor

2.1. Contribuțiile destinate finanțării bugetului general al Uniunii Europene sunt achitate de statele membre participante în trei rate egale, până la 15 februarie, 15 iunie și 15 octombrie corespunzând exercițiului financiar respectiv.

2.2. În cazul adoptării unui buget rectificativ, contribuțiile necesare sunt achitate de statele membre participante în cauză în termen de 60 de zile de la trimiterea solicitării de contribuții.

2.3. Fiecare stat membru participant achită comisioanele bancare aferente plății propriilor contribuții.

Articolul 8

Excedentul bugetar

Orice excedent bugetar apărut pe parcursul exercițiului financiar, ca rezultat al diferenței dintre venituri și cheltuieli, este considerat drept credit la dispoziția statelor membre participante și le este restituit sub formă de deducere din cea de-a treia rată a următorului exercițiu financiar (15 octombrie).

Articolul 9

Principiile bugetare

(1) Bugetele, exprimate în euro, sunt documentele care stabilesc și autorizează totalitatea veniturilor și a cheltuielilor administrate de agenție pentru fiecare exercițiu financiar.

(2) Creditele înscrise într-un buget sunt autorizate pentru durata unui exercițiu financiar care începe la 1 ianuarie și se termină la 31 decembrie în același an.

(3) Fiecare buget este echilibrat în ceea ce privește veniturile și cheltuielile. Toate veniturile și cheltuielile se înregistrează integral în bugetul corespunzător, fără compensări reciproce.

(4) Bugetul include credite diferențiate, care sunt compuse din credite de angajament și credite de plată, precum și credite nediferențiate.

⁽¹⁾ JO L 253, 7.10.2000, p. 42.

(5) Creditele de angajament acoperă costul total al angajamentelor juridice contractate în cursul exercițiului financiar curent. Cu toate acestea, angajamentele se pot efectua în mod global sau fracționat, în tranșe anuale. Angajamentele sunt înregistrate în contabilitate pe baza angajamentelor juridice contractate până la 31 decembrie.

(6) Creditele de plată acoperă plăți efectuate pentru onorarea angajamentelor juridice contractate în cursul exercițiului financiar curent și/sau al exercițiilor financiare anterioare. Plățile sunt înregistrate în contabilitate pe baza angajamentelor bugetare efectuate până la 31 decembrie.

(7) Veniturile unui exercițiu financiar sunt înregistrate în contabilitate pentru exercițiului financiar corespunzător pe baza sumelor colectate în cursul exercițiului financiar.

(8) Veniturile și cheltuielile nu se efectuează decât prin încadrarea într-o linie bugetară și în limita creditelor prevăzute în cadrul acesteia.

(9) Creditele se folosesc în conformitate cu principiile bunei gestionări financiare, respectiv conform principiilor de economie, eficiență și eficacitate.

(10) Înregistrarea contabilă a activelor și a amortizării: în termeni bugetari, toate cheltuielile legate de achiziția de active sunt suportate de buget astfel cum au fost efectuate; nu se percepe nicio taxă de amortizare.

Articolul 10

Principiile contabile

(1) Situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu principiile contabile general acceptate ale Uniunii Europene, în special:

- (a) principiul continuității activității, în sensul că se consideră că agenția își desfășoară activitățile pe durată nelimitată;
- (b) principiul prudenței, în sensul că activele și veniturile nu sunt supraevaluate, iar pasivele și cheltuielile nu sunt subestimate;
- (c) principiul permanenței metodelor contabile, în sensul că structura componentelor situațiilor financiare și metodele contabile, precum și normele de evaluare nu pot fi schimbate de la un an la altul, contabilul nu poate deroga de la principiul permanenței metodelor contabile decât în cazuri excepționale, în special atunci când modificarea este efectuată în scopul unei prezentări mai adecvate a operațiunilor contabile;
- (d) principiul informațiilor comparabile, în sensul că, pentru fiecare poziție, situațiile financiare menționează de asemenea și quantumul poziției corespunzătoare din exercițiul anterior. Dacă prezentarea sau clasificarea uneia dintre componentele situațiilor financiare este modificată, quantumurile corespunzătoare din exercițiul financiar anterior sunt modificate pentru a fi comparabile și reclasificate;
- (e) principiul importanței relative, în sensul că în situațiile financiare se ține seama de toate operațiunile semnificative pentru informațiile căutate. Importanța relativă se evaluează în special în funcție de natura sau quantumul tranzacției;
- (f) principiul necompensării, în sensul că nu este permisă efectuarea de compensări între creanțe și datorii sau între cheltuieli și venituri, cu excepția cazului în care cheltuielile și veniturile provin din aceeași tranzacție, din tranzacții similare sau operațiuni de acoperire și cu condiția ca acestea să nu fie individual semnificative;

(g) principiul supremației realității asupra aparenței, în sensul că evenimentele contabile înregistrate în situațiile financiare sunt prezentate în funcție de natura lor economică;

(h) principiul contabilității de angajamente, în sensul că tranzacțiile și evenimentele se înregistrează în contabilitate atunci când survin, și nu când sumele sunt efectiv plătite sau recuperate;

(i) principiul trasabilității activelor și a reducerilor de valoare, în sensul că agenția ține inventarul tuturor activelor corporale, necorporale și financiare, cu prezentarea cantității și a valorii acestora, inclusiv al oricărui reduceri de valoare.

(2) Dacă, într-un anumit caz, contabilul consideră că ar trebui să se facă o excepție de la conținutul unuia dintre principiile contabile definite la alineatul (1), excepția în cauză este semnalată și motivată corespunzător.

Articolul 11

Reporturi

(1) Creditele care nu au fost utilizate la sfârșitul exercițiului financiar pentru care au fost înscrise în buget se anulează.

(2) Cu toate acestea, creditele de angajamente care nu au fost încă angajate la încheierea exercițiului financiar pot fi reportate în ceea ce privește sumele corespunzătoare creditelor de angajamente pentru care majoritatea etapelor pregătitoare ale procedurii de angajament, și anume selecția potențialilor contractanți, s-a încheiat până la 31 decembrie. Aceste sume pot fi astfel angajate până la data de 31 martie a anului următor.

(3) Creditele de plată pot fi reportate în ceea ce privește sumele necesare pentru acoperirea unor angajamente existente sau a unor angajamente legate de credite de angajament reportate, în cazul în care creditele prevăzute pentru liniile relevante ale bugetului pentru exercițiul financiar următor nu sunt suficiente. Creditele specifice se reportează numai o dată.

(4) Creditele de rezervă și creditele pentru cheltuielile de personal nu pot fi reportate.

(5) Veniturile alocate neutilizate și creditele disponibile la 31 decembrie, rezultate din asemenea venituri, menționate la articolul 5, se reportează automat și pot fi utilizate doar în scopurile specifice pentru care sunt prevăzute. Creditele disponibile corespunzătoare veniturilor alocate reportate trebuie să fie utilizate cu prioritate.

(6) Directorul executiv înaintează Comitetului director o propunere privind reportările până la 15 februarie. Comitetul director ia o decizie până la 15 martie.

Articolul 12

Bugetul rectificativ

(1) În cazul unor circumstanțe inevitabile, excepționale sau neprevăzute, directorul executiv poate propune un proiect de buget rectificativ în limitele stabilite în cadrul financiar, astfel cum este definit la articolul 3.

(2) Proiectul de buget rectificativ este elaborat, propus, adoptat și trimis spre notificare conform aceleiași proceduri ca și bugetul general, în limitele stabilite în cadrul financiar. Comitetul director acționează ținând cont de urgența situației.

(3) În cazul în care limitele stabilite în cadrul financiar ar fi considerate insuficiente din cauza unor circumstanțe excepționale sau neprevăzute, Comitetul director, respectând pe deplin normele prevăzute la articolul 4 alineatele (2) și (3), înaintează bugetul rectificativ spre adoptare Consiliului, care hotărăște în unanimitate.

Articolul 13

Bugetul revizuit

(1) Dacă este necesar, directorul executiv poate transmite Comitetului director un buget revizuit al exercițiului financiar în curs bazat pe cheltuielile reale efectuate în primele nouă luni și cheltuielile estimative până la sfârșitul exercițiului financiar, în limitele bugetului adoptat.

(2) Directorul executiv poate efectua transferuri de la un titlu la altul, în cadrul unei limite totale de 10 % din creditele pentru exercițiul financiar respectiv, sau de la un capitol la altul, sau de la un articol la altul.

(3) Cu trei săptămâni înainte de a efectua transferurile prevăzute la alineatul (2), directorul executiv informează Comitetul director cu privire la intențiile sale. În cazul în care, în cursul acestei perioade, un stat membru participant invocă motive justificate corespunzător, Comitetul director ia o decizie.

(4) Directorul executiv poate efectua transferuri în cadrul articolelor și poate propune alte transferuri Comitetului director.

TITLUL II

EXECUȚIA BUGETULUI GENERAL

CAPITOLUL 1

Personalul financiar

Articolul 14

Principiul separării funcțiilor

Funcțiile de ordonator de credite și de contabil sunt separate și incompatibile între ele.

Articolul 15

Rolul ordonatorului de credite

(1) Directorul executiv exercită funcția de ordonator de credite în numele agenției.

(2) Agenția stabilește, în normele sale administrative interne, membrii personalului deținând un nivel corespunzător cărora directorul executiv le poate delega, conform condițiilor prevăzute în Regulamentul de procedură al agenției, funcția de ordonator de credite și cărora le poate stabili sfera competențelor delegate.

(3) Competențele de ordonator de credite sunt delegate numai agenților recrutați direct de către agenție, cu contracte pe durată determinată, din rândul resortisanților statelor membre participante, în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) punctul 3.1 din Acțiunea comună 2004/551/PESC.

(4) Ordonatorii de credite delegați pot acționa numai în limitele stabilite de actul de delegare. Ordonatorul de credite delegat competent poate fi asistat în îndeplinirea atribuțiilor sale de unul sau mai mulți membri ai personalului însărcinați cu efectuarea, sub responsabilitatea acestuia, a anumitor operațiuni necesare execuției bugetului și prezentării conturilor.

Articolul 16

Atribuțiile ordonatorului de credite

(1) Ordonatorul de credite este responsabil cu execuția veniturilor și a cheltuielilor în conformitate cu principiile unei bune gestionări

financiare, inclusiv cu principiile de economie, eficiență și eficacitate, și cu asigurarea respectării cerințelor de legalitate și regularitate.

(2) În vederea execuției cheltuielilor, ordonatorul de credite delegat realizează angajamente bugetare și angajamente juridice, lichidează cheltuieli și ordonă plăți și desfășoară activitățile prealabile necesare execuției creditelor.

(3) Execuția veniturilor cuprinde stabilirea previziunilor privind creanțele, constatarea drepturilor de recuperat și emiterea ordinelor de recuperare. Aceasta include, după caz, renunțarea la creanțele constatate.

(4) Ordonatorul de credite delegat instituie, în conformitate cu standardele minime adoptate de agenție și ținând seama de riscurile asociate mediului de gestionare și naturii acțiunilor finanțate, structura organizațională și procedurile interne de gestionare și control adaptate executării atribuțiilor sale, inclusiv, după caz, verificări *ex post*. Înainte ca o operațiune să fie autorizată, aspectele operaționale și financiare ale acesteia sunt verificate de alt membru al personalului decât cel care a inițiat operațiunea. Inițierea și verificarea *ex ante* și *ex post* ale unei operațiuni sunt funcții separate.

(5) Toți membrii personalului însărcinați cu controlul gestionării operațiunilor financiare posedă competențele profesionale necesare. Aceștia respectă codul de standarde profesionale al agenției.

(6) Oricare membru al personalului implicat în gestionarea financiară și controlul tranzacțiilor, care consideră că o decizie pe care superiorul său i-o impune spre aplicare sau acceptare este neregulamentară sau contravine principiilor de bună gestionare financiară sau normelor profesionale pe care este obligat să le respecte, informează în scris ordonatorul de credite. În cazul în care ordonatorul nu ia nicio măsură, acesta informează în scris grupul menționat la articolul 22 alineatul (3). În cazul oricărei activități ilegale, de fraudă sau de corupție, care ar putea prejudicia interesele agenției, ordonatorul de credite informează autoritățile și organele desemnate de legislația în vigoare.

(7) Ordonatorul de credite răspunde în fața Comitetului director în ceea ce privește îndeplinirea atribuțiilor sale sub forma unui raport anual de activitate, însoțit de informații financiare și de gestionare. Raportul indică rezultatele operațiunilor în raport cu obiectivele stabilite, riscurile asociate acestor operațiuni, utilizarea resurselor puse la dispoziție și modul de funcționare a sistemului de control intern. Auditorul intern ia act de raportul anual și de alte elemente de informare identificate.

Articolul 17

Separarea sarcinilor de inițiere și de verificare

(1) Prin inițierea unei operațiuni se înțeleg toate operațiunile care sunt efectuate în mod normal de membrii personalului menționați la articolul 16 alineatele (4) și (5) și care pregătesc adoptarea actelor de execuție bugetară de către ordonatorul de credite competent, desemnat prin delegare.

(2) Prin verificarea *ex ante* a unei operațiuni se înțelege toate controalele *ex ante* instituite de ordonatorul de credite competent, desemnat prin delegare, în scopul verificării aspectelor operaționale și financiare.

(3) Fiecare operațiune face obiectul a cel puțin unei verificări *ex ante*. Scopul acestei verificări este de a stabili dacă:

- (a) veniturile și cheltuielile sunt conforme și respectă normele aplicabile, în special cele ale bugetului și ale reglementărilor relevante, precum și ale tuturor actelor adoptate în cadrul punerii în aplicare a tratatelor în cauză, a legislației în vigoare și, după caz, a condițiilor contractuale;
- (b) se aplică principiul bunei gestionări financiare.

(4) Verificările *ex post* și, după caz, la fața locului ale documentelor urmăresc să stabilească dacă operațiunile finanțate de la buget sunt executate corect și, în special, dacă criteriile menționate la alineatul (3) sunt respectate. Aceste verificări pot fi organizate prin sondaj pe baza unei analize a riscurilor.

(5) Funcționarii sau alți agenți responsabili cu verificările menționate la alineatele (2) și (4) sunt diferiți de cei care execută sarcinile de inițiere menționate la alineatul (1) și nu le sunt subordonați.

Articolul 18

Proceduri de gestionare și control intern

Sistemele și procedurile de gestionare și de control intern au în vedere:

- (a) îndeplinirea obiectivelor politicilor, programelor și acțiunilor agenției în conformitate cu principiul bunei gestionări financiare;
- (b) respectarea normelor legislației UE, precum și a standardelor de control stabilite de agenție;
- (c) protecția activelor și a informațiilor agenției;
- (d) prevenirea și detectarea neregulilor, a erorilor și a fraudelor;
- (e) identificarea și prevenirea riscurilor de gestionare;

(f) asigurarea unei producții fiabile de informații financiare și de gestionare;

(g) păstrarea documentelor justificative privind execuția bugetară și măsurile de execuție bugetară, precum și a documentelor ulterioare acestora;

(h) păstrarea documentelor privind garanțiile prealabile solicitate în favoarea agenției și întocmirea unui calendar care să permită o monitorizare corespunzătoare a garanțiilor respective.

Articolul 19

Rolul contabilului

Agenția numește un contabil din rândul agenților recrutați direct de către agenție, cu contracte pe durată determinată, dintre cetățenii statelor membre participante, în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) punctul 3.1 din Acțiunea comună 2004/551/PESC. Contabilul este numit de Comitetul director, pe baza competenței sale specifice, confirmate de diplome sau de o experiență profesională corespunzătoare.

Articolul 20

Atribuțiile contabilului

(1) Contabilul este responsabil în cadrul agenției cu:

- (a) buna execuție a plăților, încasarea veniturilor și recuperarea creanțelor constatate, inclusiv a dobânzilor de întârziere definite la articolul 29;
- (b) întocmirea și prezentarea conturilor;
- (c) ținerea contabilității;
- (d) stabilirea normelor și a metodelor contabile, precum și a planului de conturi;
- (e) stabilirea și validarea sistemelor contabile și, după caz, validarea sistemelor stabilite de ordonatorul de credite și destinate furnizării sau justificării informațiilor contabile;
- (f) gestionarea trezoreriei.

(2) Contabilul obține de la ordonatorii de credite, care garantează exactitatea acestora, toate informațiile necesare întocmirii conturilor, care oferă o imagine reală a activelor agenției și a execuției bugetare.

(3) Contabilul este singurul abilitat să gestioneze fondurile și alte active. El este responsabil cu păstrarea acestora.

(4) În cadrul îndeplinirii atribuțiilor sale, contabilul poate delega anumite sarcini unor subalterni din rândul personalului recrutat direct de către agenție, cu contracte pe durată determinată, dintre cetățenii statelor membre participante, în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) punctul 3.1 din Acțiunea comună 2004/551/PESC. Actul de delegare definește sarcinile încredințate personalului delegat.

CAPITOLUL 2

Răspunderea personalului financiar

Articolul 21

Norme generale

(1) Fără a aduce atingere eventualelor măsuri disciplinare, calitatea de delegat atribuită ordonatorilor de credite poate fi oricând retrasă, temporar sau definitiv, de către autoritatea care i-a numit.

(2) Fără a aduce atingere eventualelor măsuri disciplinare, contabilul poate fi oricând suspendat, temporar sau definitiv, din funcțiile sale de către autoritatea care l-a numit.

(3) Dispozițiile prezentului capitol nu aduc atingere răspunderii penale pe care persoanele menționate la prezentul articol o pot suporta în condițiile prevăzute de legislația națională aplicabilă, precum și de dispozițiile în vigoare privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene și lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau ai statelor membre participante.

(4) Fiecare ordonator de credite sau contabil răspunde disciplinar și pecuniar. În cazul unor activități ilegale, de fraudă sau de corupție care ar putea prejudicia interesele agenției, se seizează autoritățile și instanțele desemnate de legislația în vigoare.

Articolul 22

Norme aplicabile ordonatorilor de credite delegați

(1) Ordonatorului de credite i se poate cere să repare total sau parțial orice prejudiciu suferit de agenție ca urmare a unei abateri grave săvârșite de acesta în exercițiul atribuțiilor sale sau în legătură cu îndeplinirea acestor atribuții, în special în cazul în care acesta identifică drepturi de recuperat sau emite ordine de recuperare, angajează o cheltuială sau semnează un ordin de plată fără să respecte prezentele norme financiare. Același lucru este valabil în cazul în care, ca urmare a unei abateri grave, acesta nu întocmește un document care să stabilească o creanță sau nu emite un ordin de recuperare sau îl emite cu întârziere nejustificată, sau nu emite un ordin de plată sau îl emite cu întârziere nejustificată, prin aceasta atrăgând răspunderea civilă a agenției cu privire la părți terțe.

(2) Ordonatorul de credite delegat, care consideră că îi revine luarea unei decizii neregulamentare sau care contravine principiilor buneii gestiuni financiare, informează în scris autoritatea care l-a delegat. În cazul în care autoritatea care l-a delegat transmite în scris ordonatorului de credite delegat instrucțiuni motivate în sensul luării deciziei menționate anterior, acesta nu poate fi tras la răspundere. În cazul oricărei activități ilegale, de fraudă sau de corupție, care ar putea prejudicia interesele agenției, ordonatorul de credite delegat informează autoritățile și organele desemnate de legislația în vigoare.

(3) Agenția instituie un grup specializat în domeniul neregulilor financiare, care funcționează independent și stabilește dacă s-a produs o neregulă financiară și care sunt consecințele acesteia. Pe baza avizului acestui grup, agenția decide inițierea unei proceduri care să atragă răspunderea disciplinară sau pecuniară. În cazul în care grupul constată probleme sistemice, acesta transmite un raport însoțit de recomandări ordonatorului de credite și ordonatorului de credite delegat, cu condiția ca acesta din urmă să nu fie persoana în cauză, precum și auditorului intern.

Articolul 23

Norme aplicabile contabililor

Contabilul poate fi obligat să repare, total sau parțial, orice prejudiciu suferit de agenție ca urmare a unei abateri grave săvârșite de acesta în exercițiul atribuțiilor sale sau în legătură cu îndeplinirea acestor atribuții. Acesta răspunde în special în cazul săvârșirii oricăreia dintre următoarele abateri:

- (a) pierderea sau deteriorarea de fonduri, active și documente aflate în păstrarea sa;
- (b) modificarea necorespunzătoare a unor conturi bancare;
- (c) recuperarea sau plata unor sume neconforme cu ordinele de recuperare sau de plată corespunzătoare;
- (d) neîncasarea veniturilor cuvenite.

CAPITOLUL 3

Venituri

Articolul 24

Punerea la dispoziție a veniturilor agenției

O estimare a veniturilor constituite din venituri diverse și din contribuțiile statelor membre participante se înscrie în bugetul general și se exprimă în euro. Contribuțiile statelor membre participante acoperă valoarea totală a creditelor înscrise în bugetul general al Uniunii Europene după deducerea veniturilor diverse.

Articolul 25

Estimarea creanțelor

(1) O estimare a creanțelor se face de către ordonatorul de credite competent cu privire la orice măsură sau situație de natură să genereze sau să modifice o creanță a agenției.

(2) Ordonatorul de credite competent emite un ordin de recuperare cu privire la creanțele respective.

*Articolul 26***Constatarea creanțelor**

(1) Prin constatarea unei creanțe se înțelege actul prin care ordonatorul de credite delegat:

- (a) verifică existența datoriei;
- (b) stabilește sau verifică realitatea și valoarea datoriei;
- (c) verifică condițiile de exigibilitate a datoriei.

(2) Veniturile agenției, precum și orice creanță identificată drept fixă și exigibilă sunt constatate printr-un ordin de recuperare transmis contabilului, urmat de o notă de debit adresată debitorului, ambele întocmite de ordonatorul de credite competent.

(3) Sumele plătite în mod necuvenit se recuperează.

*Articolul 27***Ordonanțarea recuperărilor**

(1) Prin ordonanțarea recuperărilor se înțelege actul prin care ordonatorul de credite delegat competent transmite instrucțiuni contabilului, prin emiterea unui ordin de recuperare, în vederea recuperării unei creanțe pe care a constatat-o.

(2) Agenția poate constata, în mod formal, o creanță de recuperat de la un alt tip de persoană decât statele, printr-o decizie a cărei executare este reglementată de normele de procedură civilă în vigoare în statul pe al cărui teritoriu are loc această procedură.

*Articolul 28***Recuperarea creanțelor**

(1) Contabilul execută ordinele de recuperare a creanțelor constatate în mod corespunzător de ordonatorul de credite delegat competent. Contabilul acordă atenția cuvenită pentru a asigura încasarea de către agenție a veniturilor acesteia și pentru a asigura protecția drepturilor acesteia.

Contabilul recuperează creanțele pe baza oricărei solicitări a agenției.

(2) În cazul în care ordonatorul de credite competent intenționează să renunțe la recuperarea unei creanțe constatate, acesta se asigură că renunțarea este reglementară și conformă cu principiul bunei gestiuni financiare și al proporționalității, potrivit procedurilor și criteriilor prevăzute de normele de execuție. Decizia de renunțare trebuie să fie motivată.

*Articolul 29***Dobânzi de întârziere**

(1) Orice creanță nerambursată la data scadenței poartă o dobândă în conformitate cu alineatele (2) și (3).

(2) Rata dobânzii pentru creanțele nerambursate la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii datei scadenței, majorată cu:

(a) șapte procente în cazul în care evenimentul care obligă este un contract de achiziții publice de bunuri și servicii;

(b) trei procente și jumătate în toate celelalte cazuri.

(3) Dobânda se calculează începând cu ziua calendaristică următoare datei scadenței specificate în nota de debit până în ziua calendaristică a rambursării integrale a datoriei.

(4) Orice plată parțială acoperă mai întâi dobânda determinată în conformitate cu alineatele (2) și (3).

(5) În cazul amenzilor, dacă debitorul constituie o garanție financiară care este acceptată de contabil în locul unei plăți provizorii, rata dobânzii aplicabile de la data scadenței este rata menționată la alineatul (2), majorată numai cu un procent și jumătate.

(6) Pentru a evita plata de dobânzi pentru întârzieri la achitarea contribuțiilor statelor membre participante, aceste state membre primesc de la agenție originalele semnate ale scrisorilor de apel pentru contribuții cu cel puțin 30 de zile înaintea scadențelor, astfel cum sunt definite la articolul 7 alineatul (2) punctul 2.1.

CAPITOLUL 4

Cheltuieli*Articolul 30***Principii generale**

(1) Orice cheltuială este angajată, lichidată, ordonanțată și plătită.

(2) Angajarea unei cheltuieli este precedată de o decizie de finanțare adoptată de agenție sau de autoritățile delegate de agenție.

*Articolul 31***Definiția angajamentului bugetar**

(1) Angajamentul bugetar constă în operațiunea de rezervare a creditelor necesare executării plăților ulterioare în vederea onorării unui angajament juridic. Angajamentul juridic este actul prin care ordonatorul de credite creează sau constată o obligație care determină o cheltuială. Angajamentul bugetar și angajamentul juridic sunt efectuate de către același ordonator de credite, cu excepția cazurilor justificate corespunzător, astfel cum este prevăzut în normele de aplicare.

(2) Angajamentul bugetar este individual în cazul în care beneficiarul și valoarea cheltuielii sunt cunoscute. Angajamentul bugetar este global în cazul în care cel puțin unul dintre elementele necesare identificării angajamentului individual rămâne necunoscut. Angajamentul bugetar este provizoriu în cazul în care este destinat să acopere cheltuielile curente de natură administrativă și fie valoarea, fie beneficiarii finali nu sunt definitiv stabiliți.

(3) Angajamentele bugetare pentru acțiuni care se întind pe mai mult de un exercițiu financiar nu pot fi fracționate pe mai multe exerciții financiare în tranșe anuale decât în cazul în care actul de bază prevede acest lucru și în caz de cheltuieli administrative. În cazul în care angajamentul bugetar este astfel fracționat în tranșe anuale, angajamentul juridic menționează această fracționare, exceptând cazul cheltuielilor de personal.

Articolul 32

Procedura de angajament

(1) Pentru orice măsură care poate genera cheltuieli imputabile bugetului, ordonatorul de credite competent procedează în prealabil la un angajament bugetar înainte de a contracta o obligație juridică față de părți terțe.

(2) Angajamentele bugetare globale acoperă costul total al angajamentelor juridice individuale aferente, încheiate până la data de 31 decembrie a anului $n + 1$.

Sub rezerva dispozițiilor articolului 31 alineatul (3), angajamentele juridice individuale aferente angajamentelor bugetare individuale sau provizorii se încheie până la data de 31 decembrie a anului n .

La sfârșitul perioadelor menționate la primul și al doilea paragraf, soldul neutilizat al acestor angajamente financiare este dezangajat de către ordonatorul de credite competent.

Nivelul fiecărui angajament juridic individual adoptat în urma unui angajament global este înregistrat, înaintea semnării, de către ordonatorul de credite competent în conturile bugetare și contabilizat în angajamentul global.

(3) Angajamentele juridice contractate pentru acțiuni a căror realizare se întinde pe mai mult de un exercițiu financiar, precum și angajamentele bugetare corespondente, exceptând cazul cheltuielilor de personal, au o dată limită de execuție fixată în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare.

Orice părți din aceste angajamente care nu au fost executate după șase luni de la această dată sunt dezangajate și alocările aferente se anulează.

În cazul în care un angajament juridic nu a rezultat într-o plată după o perioadă de trei ani, ordonatorul de credite competent procedează la dezangajarea acestuia.

Articolul 33

Ordonanțarea angajamentului

(1) La adoptarea angajamentului bugetar, ordonatorul de credite competent verifică dacă:

- (a) cheltuielile au fost înregistrate în contabilitate la poziția din buget corespunzătoare;
- (b) creditele sunt disponibile;

(c) cheltuielile sunt conforme cu dispozițiile tratatelor, ale bugetului, cu aceste dispoziții și cu legislația în vigoare;

(d) s-a respectat principiul bunei gestiuni financiare.

(2) La înregistrarea unui angajament juridic, ordonatorul de credite verifică dacă:

- (a) angajamentul este acoperit de angajamentul bugetar corespondent;
- (b) cheltuiala este obișnuită și conformă cu dispozițiile tratatelor, ale bugetului, cu aceste dispoziții și cu legislația în vigoare;
- (c) s-a respectat principiul bunei gestiuni financiare.

Articolul 34

Lichidarea cheltuielilor

Lichidarea cheltuielilor este actul prin care ordonatorul de credite competent:

- (a) verifică existența drepturilor creditorului;
- (b) determină sau verifică realitatea și valoarea creanței;
- (c) verifică condițiile de exigibilitate a creanței.

Articolul 35

Ordonanțarea cheltuielilor

Ordonanțarea cheltuielilor este actul prin care ordonatorul de credite competent, după verificarea disponibilității creditelor, dispune contabilului, prin emiterea unui ordin de plată, să efectueze plata unei cheltuieli pe care acesta a lichidat-o.

Articolul 36

Plata cheltuielilor

(1) Plata se face la prezentarea dovezii că acțiunea respectivă este conformă cu dispozițiile actului de bază sau ale contractului și acoperă una sau mai multe dintre următoarele operațiuni:

- (a) plata întregii sume datorate;
- (b) plata în una sau mai multe tranșe intermediare.

(2) Contabilitatea distinge între diferitele tipuri de plată, menționate la alineatul (1), la momentul efectuării lor.

(3) Plata cheltuielilor este efectuată de către contabil, în limita fondurilor disponibile.

Articolul 37

Termene de plată

(1) Sumele datorate se plătesc în termen de maximum 45 de zile calendaristice de la data la care departamentul autorizat al ordonatorului de credite competent înregistrează o solicitare de plată admisibilă. Prin data plății se înțelege data la care se debitează contul agenției.

Cererea de plată nu este admisibilă în cazul în care nu se respectă cel puțin una dintre cerințele esențiale.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (1), termenul de plată prevăzut la acel alineat este de 30 de zile calendaristice pentru plățile legate de contracte de achiziții de servicii sau de bunuri, cu excepția cazului în care contractul prevede altfel.

(3) În cazul contractelor sau al acordurilor prin care plata este condiționată de aprobarea unui raport, termenele de plată menționate la alineatele (1) și (2) nu încep să curgă decât de la data aprobării raportului în cauză, fie în mod explicit, întrucât beneficiarul a fost informat cu privire la aceasta, fie în mod implicit, întrucât termenul pentru aprobare stabilit în contract a expirat fără a fi suspendat printr-un document formal adresat beneficiarului.

Termenul pentru aprobare nu poate depăși:

- (a) 20 de zile calendaristice pentru contracte simple referitoare la contracte de achiziții de bunuri și servicii;
  - (b) 45 de zile calendaristice pentru alte contracte și acorduri de subvenționare;
  - (c) 60 de zile calendaristice pentru contracte care implică servicii tehnice deosebit de dificil de evaluat.
- (4) Ordonatorul de credite competent poate suspenda termenul de plată informând creditorii, în orice moment al perioadei menționate la alineatul (1), că solicitarea de plată nu poate fi onorată, fie datorită

faptului că suma nu este exigibilă, fie pentru că nu au fost prezentate documentele justificative corespunzătoare. Dacă intră în posesia unor informații care pun la îndoială eligibilitatea cheltuielii care apare într-o solicitare de plată, ordonatorul de credite competent poate suspenda termenul de plată pentru verificări complementare, inclusiv pentru verificări la fața locului, pentru a determina, înainte de efectuarea plății, dacă plata este într-adevăr eligibilă. Ordonatorul de credite informează beneficiarul în cauză cât mai curând posibil.

Termenul pentru efectuarea restului de plată reîncepe să curgă de la data la care cererea de plată formulată corespunzător este înregistrată pentru prima dată.

(5) La expirarea termenelor prevăzute la alineatele (1) și (2), creditorul poate cere, în termen de două luni de la primirea plății cu întârziere, o dobândă în conformitate cu următoarele dispoziții:

- (a) ratele dobânzii sunt cele menționate la articolul 29 alineatul (2) primul paragraf;
- (b) dobânda se plătește pentru perioada cuprinsă între ziua calendaristică care urmează expirării termenului de plată și ziua efectuării plății.

Primul paragraf al acestui alineat nu se aplică statelor membre participante.

CAPITOLUL 5

Sisteme informatice

Articolul 38

Programe de contabilitate

- (1) Programele de contabilitate ale agenției respectă principiile enunțate în aceste norme financiare.
- (2) Documentele pot fi semnate cu ajutorul unei proceduri computerizate sau electronice securizate.

CAPITOLUL 6

Audit intern

Articolul 39

Rolul auditorului intern

(1) Agenția creează funcția de auditor intern care trebuie exercitată în conformitate cu standardele internaționale corespunzătoare. Auditorul intern, numit de agenție, răspunde în fața acesteia pentru verificarea bunei funcționări a sistemelor și a procedurilor de execuție. Auditorul intern nu poate fi nici ordonatorul de credite și nici contabilul.

(2) Agenția instituie norme speciale aplicabile auditorului intern, urmărindu-se garantarea independenței totale a acestuia în exercițiul funcțiilor sale, precum și stabilirea răspunderii.

Articolul 40

Atribuțiile auditorului intern

(1) Auditorul intern consiliază agenția în domeniul gestiunii riscurilor, emițând avize independente privind calitatea sistemelor de gestiune și control și recomandări pentru îmbunătățirea condițiilor de aplicare a operațiunilor și pentru promovarea bunei gestiuni financiare.

Auditorul intern este însărcinat în special cu:

- (a) evaluarea adecvării și a eficacității sistemelor interne de gestiune, precum și a performanțelor departamentelor în ceea ce privește realizarea politicilor, a programelor și a acțiunilor în raport cu riscurile asociate acestora;

- (b) evaluarea adecvării și a calității sistemelor interne de control și audit aplicabile oricărei operațiuni de execuție bugetară.
- (2) Auditorul intern își îndeplinește atribuțiile care îi revin în ceea ce privește toate activitățile și departamentele agenției. El beneficiază de acces complet și nelimitat la toate informațiile necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, dacă este necesar la fața locului.
- (3) Auditorul intern raportează agenției constatările și recomandările sale. Agenția asigură luarea de măsuri în urma recomandărilor decurgând

din audituri. Auditorul intern transmite, de asemenea, agenției un raport anual de audit intern prezentând numărul și tipul de audituri interne realizate, recomandările formulate și acțiunile întreprinse în urma acestor recomandări.

- (4) În fiecare an directorul executiv transmite Comitetului director un raport care prezintă un rezumat al numărului și al tipului auditurilor interne efectuate, al recomandărilor formulate și al măsurilor luate în urma acestor recomandări.

TITLUL III

RAPORTAREA FINANCIARĂ ȘI AUDITUL ANUAL

Articolul 41

Calendarul bugetar și de raportare

Agenția transmite Comitetului director următoarele documente:

- (a) până la 15 februarie, o propunere privind reporturile, astfel cum se menționează la articolul 11;
- (b) până la 30 iunie, o estimare globală a proiectului de buget general pentru anul următor, astfel cum se menționează la articolul 4 alineatul (1);
- (c) până la 30 septembrie, un proiect de buget general pentru exercițiul financiar următor, astfel cum se menționează la articolul 4 alineatul (9);
- (d) dacă este necesar, după primele nouă luni ale exercițiului financiar, un buget revizuit pentru exercițiul financiar în curs, astfel cum se menționează la articolul 13;
- (e) rapoarte financiare trimestriale, astfel cum se menționează la articolul 42;
- (f) rapoarte cu privire la bugetul operațional, astfel cum se menționează la articolul 2;
- (g) raportul financiar auditat, aprobat de Comitetul director la 1 septembrie, astfel cum se menționează la articolul 44.

Articolul 42

Raportarea trimestrială

La fiecare trei luni, directorul executiv prezintă Comitetului director un raport privind execuția veniturilor și a cheltuielilor în cursul celor trei luni precedente și de la începutul exercițiului financiar.

Articolul 43

Colegiul auditorilor

- (1) După încheierea fiecărui exercițiu financiar se efectuează un audit extern al cheltuielilor, inclusiv al bugetului operațional și al celui de funcționare, și al veniturilor gestionate de către agenție.
- (2) Colegiul auditorilor este format din trei auditori provenind din trei state membre participante diferite, asistați de personalul necesar, aflat sub responsabilitatea acestora.

- (3) Membrii Colegiului auditorilor sunt numiți pentru perioada a trei audituri consecutive, cu excepția membrilor inițiali, care sunt numiți pentru trei, două și, respectiv, un audit. Se va urmări aplicarea unui sistem echitabil de rotație între statele membre participante care doresc să trimită auditori.

- (4) Comitetul director numește membrii Colegiului auditorilor dintre candidații propuși de statele membre participante. Candidații sunt, de preferință, membri ai instituției naționale supreme de audit din statele membre participante și oferă garanții suficiente în ceea ce privește securitatea și independența. Aceștia sunt disponibili pentru exercitarea atribuțiilor în numele agenției, după cum este necesar. În exercitarea acestor atribuții, membrii colegiului:

- (a) continuă să fie remunerați de organismul lor de audit de origine și nu primesc de la agenție decât rambursarea cheltuielilor lor de misiune pe o bază identică cu cea prevăzută de normele aplicabile funcționarilor Comunităților Europene de grad echivalent;
- (b) nu pot solicita sau primi instrucțiuni decât din partea Comitetului director; în cadrul mandatului lor de audit, Colegiul auditorilor și membrii săi sunt complet independenți și singurii răspunzători de efectuarea auditului extern;
- (c) nu răspund de activitatea lor decât în fața Comitetului director;
- (d) verifică dacă veniturile și cheltuielile administrate de agenție au fost efectuate în conformitate cu legislația aplicabilă și cu principiile bunești gestiuini financiare și dacă respectă principiile de economie, eficiență și eficacitate.

- (5) În fiecare an, Colegiul auditorilor își alege președintele pentru următorul exercițiu financiar. Colegiul adoptă normele care se aplică auditurilor efectuate de către membrii săi, în conformitate cu cele mai înalte standarde internaționale. Colegiul auditorilor aprobă rapoartele de audit întocmite de membrii săi înainte ca acestea să fie transmise directorului executiv și Comitetului director.

- (6) Auditorii asigură respectarea confidențialității informațiilor și protecția datelor de care iau cunoștință în cursul misiunii lor de audit, în conformitate cu reglementările aplicabile acestor informații și date.

- (7) Auditorii au acces fără întârziere și fără preaviz la documente și la conținutul oricărui suport informațional referitor la venituri și cheltuieli, inclusiv la toate tipurile de documente scrise menționate la articolul 22, precum și la incintele unde sunt păstrate documentele și suporturile respective. Auditorii pot face copii. Persoanele implicate în execuția

veniturilor și a cheltuielilor agenției acordă directorului executiv și persoanelor responsabile cu realizarea auditului acestor cheltuieli asistența necesară pentru îndeplinirea sarcinii lor. Cheltuielile legate de acțiunile de audit sunt incluse în bugetul general al agenției.

(8) La propunerea directorului executiv sau a unui stat membru, Comitetul director poate desemna în orice moment auditori externi, cărora le stabilește misiunea și condițiile de angajare.

Articolul 44

Auditul anual

(1) Până la data de 31 martie care urmează încheierii exercițiului financiar, directorul executiv transmite un proiect de raport financiar anual Colegiului auditorilor, care îl examinează și emite un aviz.

Raportul financiar al Agenției Europene de Apărare conține diferite secțiuni, în special:

- (a) raportul de activitate, care cuprinde principalele aspecte ale exercițiului financiar;
- (b) contul de gestiune, care indică creditele și cheltuielile angajate și plătite pentru fiecare buget administrat de agenție, precum și veniturile diverse și cele provenite de la statele membre participante și alte părți;
- (c) bilanțul de la sfârșitul exercițiului financiar, care indică activele și pasivele agenției, ținând seama de amortizare și de orice tip de cesiuni.

(2) Până la data de 15 iunie care urmează încheierii exercițiului financiar, Colegiul auditorilor transmite directorului executiv raportul anual de audit, care include avizul colegiului și observațiile cu privire la proiectul de raport financiar menționat la alineatul (1).

(3) Până la data de 15 iulie care urmează încheierii exercițiului financiar, directorul executiv transmite Comitetului director raportul financiar auditat și raportul de audit, însoțite de răspunsurile sale.

(4) Până la data de 1 septembrie care urmează încheierii exercițiului financiar, Comitetul director aprobă raportul financiar auditat și acordă descărcarea de gestiune pentru exercițiul financiar directorului executiv și contabilului.

(5) După aprobarea acestuia de către Comitetul director, publicarea raportului financiar auditat este anunțată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(6) Toate situațiile contabile și inventarele se păstrează de către contabil timp de cinci ani de la data la care s-a acordat descărcarea respectivă.

Articolul 45

Articol final

Aceste norme financiare nu afectează măsurile existente adoptate de statele membre participante în temeiul articolului 296 din Tratatul de instituire a Comunității Europene sau al articolelor 10 și 14 din Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ JO L 134, 30.4.2004, p. 114. Directivă modificată ultima dată prin Directiva 2006/97/CE a Consiliului (JO L 363, 20.12.2006, p. 107).

NORME PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE ȘI NORME PRIVIND CONTRIBUȚIILE FINANCIARE DE LA BUGETUL
 OPERAȚIONAL AL AGENȚIEI EUROPENE DE APĂRARE („AGENȚIA”)

CUPRINS

CAPITOLUL 1 DISPOZIȚII GENERALE	18
<i>Articolul 1</i> Definiții și domeniu de aplicare	18
<i>Articolul 2</i> Principii de atribuire și contracte pentru loturi	18
<i>Articolul 3</i> Publicarea	19
<i>Articolul 4</i> Proceduri de achiziții publice	19
<i>Articolul 5</i> Limitele și estimarea valorii contractului	19
<i>Articolul 6</i> Cererea de oferte	20
<i>Articolul 7</i> Participarea la procedurile de licitație	20
<i>Articolul 8</i> Acordul OMC privind achizițiile publice	20
<i>Articolul 9</i> Criterii de excludere	20
<i>Articolul 10</i> Absența conflictelor de interese și a declarațiilor false	20
<i>Articolul 11</i> Baza centrală de date	21
<i>Articolul 12</i> Sancțiuni administrative sau financiare	21
<i>Articolul 13</i> Criterii de selecție și proceduri de atribuire	21
<i>Articolul 14</i> Principii generale pentru licitații	21
<i>Articolul 15</i> Contactele dintre agenție și candidați sau ofertanți	21
<i>Articolul 16</i> Informarea candidaților și a ofertanților	21
<i>Articolul 17</i> Anularea sau abandonarea procedurii	22
<i>Articolul 18</i> Garanții	22
<i>Articolul 19</i> Vicierea procedurii	22
CAPITOLUL 2 MODALITĂȚI DE PUNERE ÎN APLICARE	22
<i>Articolul 20</i> Acorduri-cadru și contracte specifice	22
<i>Articolul 21</i> Informarea publică privind contractele reglementate de Directiva 2004/18/CE	23
<i>Articolul 22</i> Informarea publică privind contractele care nu sunt reglementate de Directiva 2004/18/CE	23
<i>Articolul 23</i> Publicarea anunțurilor	24
<i>Articolul 24</i> Alte forme de informare publică	24
<i>Articolul 25</i> Tipuri de proceduri de achiziții publice	24
<i>Articolul 26</i> Numărul candidaților în cadrul procedurilor restrânse sau negociate	24
<i>Articolul 27</i> Condiții pentru procedurile negociate	25
<i>Articolul 28</i> Concursurile	25
<i>Articolul 29</i> Sistemul de achiziții dinamic	25

Articolul 30	Dialogul competitiv	26
Articolul 31	Utilizarea procedurii negociate fără publicarea prealabilă a unui anunț de contractare	26
Articolul 32	Utilizarea procedurii negociate după publicarea prealabilă a unui anunț de contractare ...	27
Articolul 33	Cererile de exprimare a interesului	27
Articolul 34	Contracte cu valoare mică	28
Articolul 35	Praguri pentru anunțurile de preinformare	28
Articolul 36	Praguri aplicabile procedurilor în conformitate cu Directiva 2004/18/CE	28
Articolul 37	Documente referitoare la invitația de participare la licitație	28
Articolul 38	Specificațiile tehnice	29
Articolul 39	Revizuirea prețurilor	30
Articolul 40	Sanțiuni administrative și financiare	30
Articolul 41	Documente justificative	31
Articolul 42	Criterii de selecție	31
Articolul 43	Capacitatea economică și financiară	32
Articolul 44	Capacitatea tehnică și profesională	32
Articolul 45	Condiții și criterii de selecție	33
Articolul 46	Utilizarea licitațiilor electronice	33
Articolul 47	Oferte cu costuri anormal de mici	34
Articolul 48	Termene limită pentru primirea ofertelor și a solicitărilor de participare	34
Articolul 49	Termenul prevăzut pentru accesul la documentele de invitație la licitație	35
Articolul 50	Termene limită în cazuri urgente	35
Articolul 51	Metode de comunicare	35
Articolul 52	Deschiderea ofertelor și a solicitărilor de participare	36
Articolul 53	Comisia de evaluare a ofertelor și a solicitărilor de participare	36
Articolul 54	Articolul 296 TCE	36
CAPITOLUL 3	NORME PRIVIND CONTRIBUȚIILE FINANCIARE DE LA BUGETUL OPERAȚIONAL ...	37
Articolul 55	Domeniul de aplicare	37
Articolul 56	Evaluarea propunerilor	37
Articolul 57	Conținutul cererilor de propuneri	37
Articolul 58	Solicitările de contribuții financiare	37
Articolul 59	Acordul privind conținutul contribuției financiare	38
Articolul 60	Documentele justificative pentru solicitările de plăți	38

CAPITOLUL 1

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Definiții și domeniu de aplicare

(1) Contractele de achiziții publice sunt contracte cu titlu oneros încheiate în scris de agenție, care acționează în calitate de autoritate contractantă, pentru a obține, contra plății unui preț plătit în întregime sau parțial de la bugetul general, furnizarea de bunuri mobile sau imobile, executarea de lucrări sau prestarea de servicii.

Contractele de achiziții publice cuprind:

- (a) contracte de cumpărare sau închiriere a unui imobil;
  - (b) contracte de achiziții de bunuri;
  - (c) contracte de achiziții de lucrări;
  - (d) contracte de achiziții de servicii.
- (2) (a) Contractele privind bunuri imobile au ca obiect cumpărarea, închirierea pe termen lung, leasingul, închirierea sau cumpărarea în rate, cu sau fără opțiune de cumpărare, de terenuri, clădiri existente sau de alte bunuri imobile.
- (b) Contractele de achiziții de bunuri au ca obiect achiziția, leasingul, închirierea sau cumpărarea în rate, cu sau fără opțiune de cumpărare, de produse. Un contract de furnizare de produse care implică, cu titlu accesoriu, lucrări de amplasare și instalare este considerat un contract de achiziții de bunuri.
- (c) Contractele de lucrări reglementează fie execuția, fie execuția și proiectarea de lucrări sau a unei lucrări aferente uneia dintre activitățile menționate în anexa I la Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii⁽¹⁾, fie realizarea, prin orice mijloace, a unei lucrări corespunzătoare cerințelor specificate de agenție. Prin „lucrare” se înțelege rezultatul unor lucrări de construcție sau de inginerie civilă, privit în ansamblu, care este suficient prin el însuși pentru a îndeplini o funcție economică sau tehnică.
- (d) Contractele de achiziții de servicii au ca obiect toate serviciile intelectuale și nonintelectuale în afara celor care fac obiectul contractelor imobiliare și a celor de achiziții de bunuri și lucrări. Aceste servicii sunt enumerate în anexele IIA și IIB la Directiva 2004/18/CE.

- (e) Un contract care are ca obiect atât produse, cât și servicii este considerat contract de achiziții de servicii dacă valoarea serviciilor în cauză depășește valoarea produselor incluse în contract.

Un contract care are ca obiect servicii și implică lucrări care au doar caracter accesoriu în raport cu obiectul principal al contractului este considerat un contract de achiziții de servicii.

Un contract care are drept obiect serviciile prevăzute în anexa IIA la Directiva 2004/18/CE și serviciile prevăzute în anexa IIB la aceasta este considerat a fi reglementat de anexa IIA atunci când valoarea serviciilor enumerate în această anexă depășește valoarea serviciilor enumerate în anexa IIB.

- (f) Descrierea diverselor tipuri de contracte se bazează pe nomenclatura de referință instituită de vocabularul comun privind achizițiile publice (CPV) în sensul Regulamentului (CE) nr. 2195/2002 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾.

În eventualitatea unor deosebiri între CPV și nomenclatorul statistic al activităților economice din Comunitatea Europeană (NACE), inclus în anexa I la Directiva 2004/18/CE, sau între CPV și clasificarea centralizată a produselor (CCP) (variantea provizorie), inclusă în anexa II la directiva respectivă, are prioritate nomenclatura NACE sau, respectiv, nomenclatura CCP.

- (g) Termenii „contractant”, „furnizor” și „prestator de servicii” se referă la orice persoană fizică, juridică, entitate publică sau grup de astfel de persoane și/sau organe care se oferă să execute lucrări, să livreze produse și, respectiv, să presteze servicii. Termenul „operator economic” include „contractanții”, „furnizorii” și „prestatorii de servicii”. Operatorii economici care depun o ofertă sunt denumiți „ofertați”. Cei care solicită permisiunea de a participa la o procedură restrânsă, inclusiv la un dialog competitiv sau la o licitație negociată, sunt denumiți „candidați”.
- (h) Termenul „buget operațional” face trimitere la articolul 2 din normele financiare ale Agenției Europene de Apărare, iar „bugetul de funcționare” se referă la bugetul general (astfel cum este definit la articolul 1 din normele financiare ale Agenției Europene de Apărare), cu excepția bugetului operațional.
- (i) Termenul „contract în domeniul apărării” se referă la un contract încheiat de agenție în domeniile în care statele membre pot invoca excepția prevăzută la articolul 10 din Directiva 2004/18/CE.

Articolul 2

Principii de atribuire și contracte pentru loturi

- (1) Toate contractele de achiziții publice finanțate în întregime sau parțial de la bugetul general respectă principiile de transparență, proporționalitate, tratament egal și nediscriminare.

⁽¹⁾ JO L 134, 30.4.2004, p. 114. Directivă modificată ultima dată prin Directiva 2006/97/CE a Consiliului (JO L 363, 20.12.2006, p. 107).

⁽²⁾ JO L 340, 16.12.2002, p. 1.

(2) Toate contractele de achiziții publice sunt atribuite prin licitație cu participare cât mai largă, cu excepția cazului în care se utilizează procedura negociată menționată la articolul 4 alineatul (1) litera (f).

(3) Valoarea estimată a unui contract nu poate fi determinată astfel încât să se sustragă cerințelor prevăzute în prezentele dispoziții, iar un contract nu poate fi scindat în acest scop.

(4) Atunci când obiectul unui contract de achiziții de bunuri, de servicii sau de lucrări este subdivizat în mai multe loturi, fiecare făcând obiectul unui contract individual, pentru evaluarea globală a limitei aplicabile se ia în considerare valoarea fiecărui lot.

Atunci când valoarea globală a loturilor este egală sau mai mare decât limitele stabilite la articolul 36, articolele 3 și 4 se aplică fiecăruia dintre loturi, cu excepția celor cu o valoare estimată mai mică de 80 000 de euro, în cazul contractelor de achiziții de servicii sau de bunuri, sau mai mică de un milion de euro în cazul contractelor de achiziții de lucrări, cu condiția ca valoarea totală a loturilor în cauză să nu fie mai mare de 20 % din valoarea totală a tuturor loturilor care formează contractul respectiv.

(5) Dacă achiziționarea planificată de bunuri standard poate da naștere unor contracte simultane în loturi separate, valoarea estimată a tuturor acelor loturi este considerată baza pentru determinarea limitei aplicabile.

Articolul 3

Publicarea

(1) Cu excepția contractelor secrete și a cazului în care în prezentul document se prevede altfel în ceea ce privește contractele în domeniul apărării, toate contractele care depășesc limitele stabilite în Directiva 2004/18/CE sunt publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Anunțurile sunt publicate în prealabil, cu excepția contractelor de valoare mică menționate la articolul 34 și a cazului în care prezentele norme dispun altfel.

Se poate renunța la publicarea anumitor informații după atribuirea contractului în cazurile în care acest lucru ar constitui un obstacol în calea aplicării legii, ar fi contrar interesului public sau intereselor agenției sau ale Uniunii, ar aduce prejudicii intereselor comerciale legitime ale unor întreprinderi de stat sau private sau ar denatura concurența loială între acestea.

(2) Contractele a căror valoare este inferioară limitei prevăzute la articolul 34 sunt publicate în mod corespunzător, cu excepția cazului în care în prezentul document se prevede altfel.

Articolul 4

Proceduri de achiziții publice

Procedurile de achiziții publice pot fi de următoarele tipuri:

- (a) licitație deschisă;
- (b) licitație restrânsă;
- (c) concurs;
- (d) sistem de achiziționare dinamic;

- (e) dialog competitiv;
- (f) procedură negociată.

Articolul 5

Limitele și estimarea valorii contractului

(1) Cu excepția cazului în care în prezentul document se prevede altfel în ceea ce privește contractele în domeniul apărării, Directiva 2004/18/CE stabilește limitele care condiționează:

- (a) modalitățile de publicare menționate la articolul 3;
  - (b) alegerea procedurilor prevăzute la articolul 4;
  - (c) termenele corespunzătoare.
- (2) Sarcina de a stabili dacă limitele menționate la alineatul (1) au fost atinse îi revine fiecărui ordonator de credite delegat sau subdelegat.
- (3) Pentru calcularea valorii estimate a unui contract, autoritatea contractantă include remunerația totală estimată a contractantului.

În cazul în care un contract prevede opțiuni sau posibilitatea reînnoirii, baza de calcul este suma maximă autorizată, inclusiv utilizarea clauzelor de opțiuni și reînnoire.

Această estimare se face atunci când se trimite notificarea de contractare sau, în cazul în care nu se realizează o astfel de publicitate, atunci când agenția inițiază procedura de atribuire.

(4) În cazul contractelor-cadru și al sistemelor de achiziții dinamice, valoarea care se ia în calcul este valoarea maximă a tuturor contractelor preconizate pentru întreaga durată a contractului-cadru sau a sistemului de achiziții dinamic.

- (5) Pentru contractele de achiziții de servicii, se ține seama de:
- (a) prima de plată și alte tipuri de remunerație, în cazul serviciilor de asigurare;
  - (b) onorariile, comisioanele, dobânda și alte tipuri de remunerație, în cazul serviciilor bancare și financiare;
  - (c) onorariile, comisioanele de plată și alte tipuri de remunerație, în cazul contractelor de proiectare.

(6) În cazul contractelor de achiziții de servicii care nu precizează un preț total sau al contractelor de achiziții de bunuri având ca obiect leasingul, închirierea sau cumpărarea în rate de produse, valoarea considerată drept bază de calcul pentru valoarea estimată este:

- (a) în cazul contractelor cu durată determinată:
  - (i) dacă durata acestora este egală sau mai mică de 48 de luni în cazul serviciilor sau este egală sau mai mică de 12 luni în cazul bunurilor, valoarea totală a contractului pentru durata acestuia;

- (ii) dacă durata acestora este de peste 12 luni în cazul bunurilor, valoarea totală, inclusiv valoarea reziduală estimată;

Articolul 8

Acordul OMC privind achizițiile publice

Cu excepția contractelor în domeniul apărării, cărora li se aplică dispozițiile Acordului multilateral privind achizițiile publice încheiat în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, cetățenii statelor care au ratificat respectivul acord pot, de asemenea, prezenta oferte pentru contracte, în condițiile precizate de acel acord.

- (b) în cazul contractelor cu durată nedeterminată sau, în cazul serviciilor, cu o durată de peste 48 de luni, valoarea lunară înmulțită cu 48.

(7) În cazul contractelor de achiziții de servicii sau bunuri care sunt atribuite periodic sau care urmează să fie reînnoite într-o perioadă determinată, valoarea contractului se stabilește pe baza:

Articolul 9

Criterii de excludere

(1) Sunt excluși de la participarea la o procedură de achiziții publice candidații sau ofertanții care:

- (a) costului total real al contractelor similare pentru aceeași categorie de servicii sau produse atribuite în cursul exercițiului financiar anterior sau al ultimelor 12 luni, ajustat, dacă este posibil, în funcție de modificările anticipate ale cantității și valorii în cursul celor 12 luni ulterioare contractului inițial; sau

(a) sunt în stare de faliment sau fac obiectul unei proceduri de faliment, de lichidare, de reorganizare judiciară sau de concordat preventiv, de suspendare a activității, sau se află într-o situație asemănătoare care rezultă dintr-o procedură similară prevăzută de legislația sau de reglementările naționale;

- (b) costului total estimat al contractelor succesive din cursul celor 12 luni ulterioare primului serviciu prestat sau primei livrări sau pe durata contractului, dacă aceasta depășește 12 luni.

(b) au fost condamnați printr-o hotărâre care are autoritate de lucru judecat pentru săvârșirea unei infracțiuni privind conduita lor profesională;

(8) În cazul contractelor de achiziții de lucrări, se ține seama nu numai de valoarea lucrărilor, ci și de valoarea totală estimată a bunurilor necesare pentru executarea lucrărilor și puse la dispoziția contractantului de către agenție.

(c) au comis, în domeniul profesional, o eroare gravă constatată prin orice mijloc și care poate fi probată de către agenție;

Articolul 6

Cererea de oferte

Documentele aferente cererii de oferte cuprind o descriere completă, clară și precisă a obiectului contractului.

(d) nu și-au îndeplinit obligațiile privind plata contribuțiilor la asigurările sociale sau plata impozitelor conform dispozițiilor legale din statul în care sunt stabiliți sau din statul în care se află agenția, sau din statul în care trebuie să se execute contractul;

Articolul 7

Participarea la procedurile de licitație

(1) Participarea la procedurile de licitație este deschisă, în condiții de egalitate, tuturor persoanelor fizice și juridice din cadrul domeniului de aplicare al tratatelor, precum și tuturor persoanelor fizice și juridice dintr-o țară terță care a încheiat cu Comunitățile un acord special în domeniul achizițiilor publice, în condițiile prevăzute de respectivul acord.

(e) au făcut obiectul unei hotărâri care are autoritate de lucru judecat pentru fraudă, corupție, participare la o organizație criminală sau orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Comunităților sau ale agenției;

(2) Participarea la procedurile de licitație pentru contractele în domeniul apărării este deschisă, în condiții de egalitate, numai persoanelor fizice și juridice care dispun de o bază tehnologică și/sau industrială corespunzătoare pentru contractul respectiv pe teritoriul oricărui stat membru al Uniunii Europene sau pe teritoriul oricărei țări terțe care a încheiat cu agenția un acord administrativ care să permită participarea persoanelor fizice și juridice din această țară la procedurile de licitație pentru contractele în domeniul apărării, în condițiile prevăzute în respectivul acord.

(f) ca urmare a procedurii de atribuire a unui alt contract finanțat din bugetul comunitar sau bugetul general al agenției, s-a constatat că au comis nereguli grave de execuție prin nerespectarea obligațiilor contractuale.

(3) Grupurile de operatori economici sunt autorizate să prezinte oferte sau să fie candidați. Este posibil ca agenția să nu solicite grupurilor să aibă o anumită formă juridică pentru a putea depune o ofertă sau pentru a solicita să participe, dar grupului ales i se poate cere să adopte o anumită formă juridică după atribuirea contractului, în cazul în care această modificare este necesară pentru executarea corespunzătoare a contractului.

(2) Fără a aduce atingere articolului 41, candidații sau ofertanții trebuie să ateste că nu se află într-una dintre situațiile enumerate la alineatul (1) al prezentului articol.

Articolul 10

Absența conflictelor de interese și a declarațiilor false

Contractele de achiziții publice nu pot fi adjudecate de candidații sau ofertanții care, în cursul procedurii de achiziții publice:

(a) se găsesc într-o situație de conflict de interese;

(b) au dat declarații false cu ocazia furnizării informațiilor solicitate de agenție în vederea participării lor la procedura de atribuire a contractelor sau nu au furnizat informațiile în cauză.

Articolul 11

Baza centrală de date

Agenția instituie o bază centrală de date, cuprinzând detalii despre candidații și ofertanții care se găsesc într-una dintre situațiile descrise la articolele 9 și 10. Singurul scop al bazei de date este acela de a asigura, în conformitate cu normele comunitare privind prelucrarea datelor personale, aplicarea corectă a articolelor 9 și 10.

Articolul 12

Sancțiuni administrative sau financiare

Agenția poate impune sancțiuni administrative sau financiare împotriva candidaților sau a ofertanților care se găsesc într-unul dintre cazurile de excludere prevăzute la articolele 9 și 10, după ce li s-a acordat posibilitatea de a-și prezenta observațiile.

Aceste sancțiuni pot consta în:

- (a) excluderea candidatului sau a ofertantului în cauză de la contractele finanțate de la bugetul general al agenției, pe o perioadă de maximum cinci ani;
- (b) plata unor sancțiuni financiare de către contractant, în cazul menționat la articolul 9 alineatul (1) litera (f), și de către candidat sau ofertant, în cazurile menționate la articolul 10, dacă acestea sunt într-adevăr grave și în limita valorii contractului în cauză.

Sancțiunile impuse sunt proporționale cu importanța contractului și gravitatea abaterii.

Articolul 13

Criterii de selecție și proceduri de atribuire

(1) Criteriile de selecție pentru evaluarea capacității candidaților sau a ofertanților și criteriile de atribuire care permit evaluarea conținutului ofertelor sunt definite în prealabil și precizate în cererea de ofertă.

(2) Contractele pot fi atribuite prin procedura de atribuire automată sau prin procedura de atribuire pe baza ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic.

Articolul 14

Principii generale pentru licitații

(1) Condițiile pentru depunerea ofertelor asigură o concurență reală și păstrarea confidențialității cu privire la conținutul lor până la deschiderea simultană a acestora.

(2) Agenția poate cere ofertanților, în condițiile prevăzute la articolul 18, să constituie o garanție în avans pentru a se asigura că ofertele depuse nu vor fi retrase.

(3) Cu excepția contractelor cu o valoare mai mică sau egală cu suma de 60 000 EUR, candidaturile și ofertele se deschid de un comitet de deschidere desemnat în acest scop. Orice ofertă sau candidatură care, conform declarației comitetului, nu îndeplinește condițiile stabilite este respinsă.

(4) Toate candidaturile sau ofertele pe care comitetul de deschidere le declară ca îndeplinind condițiile sunt evaluate, pe baza criteriilor de selecție și de atribuire definite în prealabil în documentele legate de cererea de ofertă, de un comitet desemnat în acest scop, pentru a se propune cui ar trebui să i se atribue contractul.

Articolul 15

Contactele dintre agenție și candidați sau ofertanți

(1) În timpul desfășurării procedurii de achiziții publice, toate contactele între agenție și candidați sau ofertanți respectă condițiile de transparență și tratament egal, în conformitate cu condițiile prevăzute la alineatele (2) și (3). Aceste contacte nu pot duce la modificarea condițiilor contractului și nici a condițiilor licitației inițiale.

(2) Înainte de data limită pentru depunerea ofertelor, în legătură cu documentele suplimentare și informațiile prevăzute la articolul 49, agenția poate:

- (a) la inițiativa ofertanților, să comunice informații suplimentare exclusiv în scopul clarificării naturii contractului, astfel de informații urmând a fi comunicate la aceeași dată tuturor ofertanților care au solicitat specificațiile respective;
- (b) din proprie inițiativă, dacă descoperă o eroare, o lipsă de precizie, o omisiune sau orice alt tip de greșală de redactare în textul anunțului de contractare, al invitației la licitație sau al caietului de sarcini, să informeze cu privire la aceasta persoanele interesate, la aceeași dată și prin aceeași metodă care s-a aplicat pentru invitația inițială la licitație.

(3) Dacă, după deschiderea ofertelor, sunt necesare clarificări cu privire la o ofertă sau dacă trebuie corectate greșeli evidente de redactare în ofertă, agenția poate să contacteze ofertantul, deși acest contact nu poate conduce la o modificare a condițiilor licitației.

(4) De fiecare dată când are loc un contact, se întocmește o „notă pentru dosar”.

(5) În cazul contractelor pentru servicii juridice în sensul anexei IIB la Directiva 2004/18/CE și în cazul contractelor legate de apărare, agenția poate stabili contactele necesare cu ofertanții pentru verificarea criteriilor de selecție și/sau de atribuire.

Articolul 16

Informarea candidaților și a ofertanților

(1) Ordonatorul de credite decide cui urmează să i se atribue contractul, în conformitate cu criteriile de selecție și de atribuire specificate anterior în documentele legate de cererea de ofertă și normele privind achizițiile publice.

(2) Agenția comunică tuturor candidaților sau ofertanților ale căror candidaturi sau oferte sunt respinse motivele care stau la baza acestei decizii, iar tuturor ofertanților ale căror oferte sunt admisibile și care fac o cerere în scris, caracteristicile și avantajele relative ale ofertei câștigătoare și numele ofertantului căruia i se atribue contractul. Cu toate acestea, anumite detalii nu trebuie dezvăluite în cazul în care dezvăluirea lor ar constitui un obstacol în aplicarea legii, ar fi contrară interesului public, intereselor agenției ori intereselor Uniunii sau ar prejudicia interesele comerciale legitime ale întreprinderilor publice sau private, sau ar putea denatura concurența loială între aceste întreprinderi.

În același timp cu informarea candidaților sau a ofertanților necâștigători cu privire la neacceptarea ofertelor sau a candidaturilor lor, agenția informează și ofertantul câștigător cu privire la decizia de atribuire, precizând că decizia comunicată nu constituie un angajament din partea agenției.

Articolul 17

Anularea sau abandonarea procedurii

Înainte de semnarea contractului, agenția poate fie să renunțe la achizițiile publice, fie să anuleze procedura de achiziții publice, fără ca ofertanții sau candidații să poată pretinde vreo compensație. Decizia trebuie să fie motivată și adusă la cunoștință candidaților sau ofertanților.

Articolul 18

Garanții

(1) Agenția poate și, în anumite cazuri prevăzute în continuare, trebuie să ceară contractanților să depună o garanție în avans pentru:

- (a) a asigura execuția completă a contractului;
- (b) a limita riscurile financiare legate de plata anticipată.

(2) Agenția poate solicita o garanție de participare la licitație reprezentând între 1 % și 2 % din valoarea totală a contractului. Garanția de participare la licitație este eliberată odată ce contractul a fost atribuit. Garanția este reținută dacă nu se depune nicio ofertă până la data limită stabilită sau dacă oferta este retrasă ulterior.

(3) În cazul în care furnizorilor, al contractanților sau al prestatorilor de servicii li se solicită să depună o garanție în avans, suma și perioada stabilite trebuie să fie suficiente pentru activarea acesteia. Garanția este oferită de către o bancă sau o instituție financiară autorizată. Aceasta poate fi înlocuită cu o garanție personală și solidară oferită de o parte terță acceptabilă de către agenție. Garanția este exprimată în euro. Prin această garanție, banca, instituția financiară sau partea terță oferă o garanție irevocabilă sau devin garanți la prima solicitare pentru obligațiile contractantului.

(4) Ordonatorul de credite poate solicita o garanție de bună execuție în conformitate cu clauzele comerciale uzuale pentru contractele de achiziții de bunuri și servicii și în conformitate cu caietul de sarcini caracteristic contractelor de achiziții de lucrări. Pentru contractele de achiziții de lucrări este obligatoriu ca această garanție să depășească 345 000 EUR. O garanție corespunzătoare unui procent de 10 % din valoarea totală a

contractului se poate constitui prin deduceri din plăți, la momentul efectuării acestora. Garanția se poate înlocui cu reținerea din plata finală a unei sume, astfel încât să se constituie o garanție până la recepția finală a serviciilor, a bunurilor sau a lucrărilor. Garanțiile sunt eliberate în conformitate cu prevederile contractuale, cu excepția cazului în care contractul nu a fost executat sau a fost executat incorect sau finalizat cu întârziere. În astfel de cazuri, se reține o parte din garanție proporțional cu gravitatea daunelor suferite.

(5) Se solicită garanție pentru orice plată anticipată care depășește valoarea de 150 000 EUR sau în cazurile prevăzute la articolul 42 alineatul (6).

Cu toate acestea, în cazul în care contractantul este un organism public, ordonatorul de credite competent, în funcție de rezultatele analizei sale de evaluare a riscurilor, poate oferi derogări de la această obligație.

Garanția se eliberează pe parcurs în momentul deducerii plății anticipate din plățile intermediare sau din plățile de solduri efectuate în beneficiul contractantului în conformitate cu prevederile contractuale.

Articolul 19

Vicierea procedurii

(1) În cazul în care procedura de achiziții publice sau execuția contractului sunt viciate de erori sau nereguli substanțiale sau de fraude, agenția suspendă execuția contractului. Contractele se suspendă pentru a se verifica dacă presupusele erori sau nereguli substanțiale ori fraude au survenit cu adevărat. În cazul în care acestea nu se confirmă, execuția contractului se reia cât mai curând cu putință (iar agenția oferă o prelungire a termenelor limită contractuale).

(2) În cazul în care aceste erori, nereguli sau fraude sunt imputabile contractantului, agenția poate, în afară de aceasta, să refuze efectuarea plăților sau poate recupera sumele deja plătite, proporțional cu gravitatea erorilor, a neregulilor sau a fraudelor.

(3) O eroare sau neregulă gravă este o încălcare a unei prevederi contractuale sau de reglementare printr-o acțiune sau omisiune care cauzează sau poate cauza o pierdere la bugetul agenției.

CAPITOLUL 2

MODALITĂȚI DE PUNERE ÎN APLICARE

Articolul 20

Acorduri-cadru și contracte specifice

(1) Un acord-cadru este un acord între agenție și unul sau mai mulți agenți economici cu scopul de a stabili clauzele pentru contractele care pot fi atribuite într-o perioadă dată, în special referitor la prețurile și, după caz, cantitățile avute în vedere. În cazul în care acordul-cadru se încheie cu mai mulți agenți economici, numărul acestora trebuie să fie cel puțin egal cu trei, în măsura în care există un număr suficient de agenți economici care să îndeplinească criteriile de selecție și/sau de oferte admisibile care corespund criteriilor de atribuire.

Un acord-cadru cu mai mulți agenți economici poate lua forma mai multor contracte, însă încheiate în condiții identice.

Durata unui acord-cadru nu poate depăși patru ani, în afară de cazurile excepționale justificate corespunzător, în special de obiectul acordului-cadru.

Agenția nu poate utiliza acordurile-cadru în mod necorespunzător sau într-un mod al cărui scop sau efect ar fi împiedicarea, limitarea sau denaturarea concurenței.

Acordurile-cadru sunt considerate contracte de achiziții publice în cadrul procedurii de atribuire, inclusiv în ceea ce privește anunțarea lor.

(2) Contractele specifice bazate pe acorduri-cadru se atribuie în conformitate cu prevederile acordului-cadru, numai între agenție și agenții economici care au participat inițial la acordul-cadru.

Atunci când se atribuie contracte specifice, părțile implicate nu pot aduce modificări substanțiale prevederilor respectivului acord-cadru, în special în cazul menționat la alineatul (3).

(3) Atunci când se încheie un acord-cadru cu un singur agent economic, contractele specifice se atribuie în limitele și condițiile stabilite în acordul-cadru.

Pentru atribuirea acestor contracte specifice, agenția poate consulta în scris agentul economic parte la acordul-cadru, cerându-i să își suplimenteze oferta, dacă este necesar.

(4) Contractele specifice bazate pe acorduri-cadru încheiate cu mai mulți agenți economici se atribuie în conformitate cu următoarele condiții:

- (a) prin aplicarea prevederilor acordului-cadru, fără relansarea concursului de oferte;
- (b) în cazul în care în acordul-cadru nu sunt stabilite toate condițiile, după relansarea concursului de oferte între părți pe baza aceluiași clauze, dacă este necesar reformulate într-o manieră mai precisă și, după caz, pe baza altor clauze menționate în caietul de sarcini al acordului-cadru.

Pentru fiecare contract specific care urmează să fie atribuit în conformitate cu condițiile de la primul paragraf litera (b), agenția consultă în scris agenții economici capabili să execute contractul, fixând un termen suficient de lung pentru depunerea ofertelor. Ofertele se depun în scris. Agenția atribuie fiecare contract ofertantului care a prezentat cea mai bună ofertă, pe baza criteriilor de atribuire enumerate în caietul de sarcini al acordului-cadru.

(5) Numai contractele specifice încheiate în temeiul unor acorduri-cadru sunt precedate de un angajament bugetar.

Articolul 21

Informarea publică privind contractele reglementate de Directiva 2004/18/CE

(1) În cazul contractelor reglementate de Directiva 2004/18/CE publicarea include un anunț de preinformare, un anunț de contractare și un anunț de atribuire.

(2) Anunțul de preinformare este anunțul prin care agenția face cunoscută, cu titlu orientativ, valoarea totală estimată a contractelor, pe categorii de servicii sau grupe de produse, și caracteristicile esențiale ale contractelor de lucrări pe care intenționează să le atribuie în cursul unui exercițiu bugetar. Anunțul de preinformare este obligatoriu numai în cazul în care valoarea totală a contractelor este egală sau mai mare decât pragurile prevăzute la articolul 35 și agenția intenționează să facă uz de posibilitatea reducerii termenelor de primire a ofertelor în conformitate cu articolul 48 alineatul (4).

Anunțul de preinformare se transmite Oficiului pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene cât mai rapid posibil și, în orice caz, până la data de 31 martie a fiecărui exercițiu bugetar, pentru toate contractele de achiziții de bunuri și servicii, iar în cazul contractelor de achiziții de lucrări, de îndată ce este posibil după decizia de autorizare a programului pentru respectivele contracte.

În cazul în care publică anunțul de preinformare privind profilul cumpărătorului, agenția transmite Oficiului pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene, prin mijloace electronice și utilizând formatul și procedurile de transmitere menționate la punctul 3 din anexa VIII la

Directiva 2004/18/CE, o notificare prin care anunță publicarea anunțului de preinformare privind profilul cumpărătorului.

(3) Agenția își face cunoscută intenția de a lansa o procedură de achiziții publice prin anunțul de contractare. Anunțul de contractare este obligatoriu pentru contractele a căror valoare estimată este egală sau mai mare decât pragurile prevăzute la articolul 36 literele (a) și (c). Acesta nu este obligatoriu pentru contractele specifice atribuite în temeiul unui acord-cadru.

În cazul în care agenția dorește să atribuie un contract specific pe baza unui sistem de achiziție dinamic își face cunoscută intenția printr-un anunț de contractare simplificat.

În cazul în care toate documentele de cerere de ofertă sunt accesibile în mod liber, în totalitatea lor și în mod direct prin mijloace electronice, în special în cadrul sistemelor de achiziție dinamice menționate la articolul 29, în anunțul de contractare se precizează adresa de internet la care aceste documente pot fi consultate.

În caz de procedură deschisă, anunțul de contractare specifică data, ora și locul de întrunire a comitetului de deschidere, la care au acces toți ofertanții, mai puțin în cazul contractelor legate de apărare.

În cazul în care dorește să organizeze un concurs, agenția își face cunoscută această intenție printr-un anunț.

(4) Anunțul de atribuire comunică rezultatele procedurii de achiziții publice. În cazul contractelor a căror valoare este egală sau mai mare decât pragurile prevăzute la articolul 36, anunțul de atribuire este obligatoriu. Acesta nu este obligatoriu pentru contractele specifice atribuite în temeiul unui acord-cadru.

Anunțul de atribuire se transmite Oficiului pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene în termen de 48 de zile calendaristice de la data semnării contractului.

Cu toate acestea, anunțurile referitoare la contractele bazate pe un sistem de achiziții dinamice pot fi grupate trimestrial. În aceste cazuri, anunțurile se transmit Oficiului pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene în termen de 48 de zile calendaristice de la încheierea fiecărui trimestru.

În cazul în care a organizat un concurs de proiecte, agenția transmite Oficiului pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene un anunț privind rezultatele concursului.

(5) Anunțurile se redactează conform modelelor standard adoptate de către Comisie în temeiul Directivei 2004/18/CE.

Articolul 22

Informarea publică privind contractele care nu sunt reglementate de Directiva 2004/18/CE

(1) Contractele a căror valoare este mai mică decât pragurile prevăzute la articolele 35 și 36, contractele de achiziții de servicii prevăzute în anexa IIB la Directiva 2004/18/CE și contractele legate de apărare, cu excepția contractelor secrete, se anunță public prin mijloace adecvate pentru a se asigura o licitație competitivă și imparțialitatea procedurii de achiziții publice. Anunțarea publicului implică:

- (a) în absența publicării anunțului de contractare menționat la articolul 21, un anunț privind cererea de exprimare a interesului pentru contracte având un obiect similar și o valoare egală sau mai mare decât suma menționată la articolul 33 alineatul (1);

- (b) publicarea anuală a unei liste a contractanților, specificând obiectul și valoarea contractului atribuit, pentru contractele cu o valoare egală sau mai mare de 25 000 EUR.

Publicarea prevăzută la primul paragraf litera (b) nu este obligatorie pentru contractele specifice bazate pe un acord-cadru și nici pentru contractele legate de apărare.

(2) Se publică anual o listă a contractanților cărora li se atribuie contracte privind bunuri imobile, cu indicarea obiectului și a valorii contractelor atribuite. Se transmite anual o listă cu contractanții cărora li s-au atribuit contracte declarate secrete în conformitate cu articolul 31 alineatul (1) litera (j) către Comitetul director, cu indicarea obiectului și a valorii contractelor atribuite.

(3) Cu excepția contractelor din domeniul apărării, informațiile referitoare la contracte având o valoare egală sau mai mare decât suma menționată la articolul 33 alineatul (1) se transmit Oficiului pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene. Listele anuale de contractanți se transmit până la data de 31 martie care urmează încheierii exercițiului financiar.

Anunțarea *ex ante* și publicarea anuală a listei contractanților pentru celelalte contracte, cu excepția contractelor secrete, se fac pe site-ul internet al agenției; publicarea *ex post* se efectuează până la data de 31 martie din exercițiul financiar următor. Publicarea se poate face și în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 23

Publicarea anunțurilor

(1) Oficiul pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene publică anunțurile prevăzute la articolele 21 și 22 în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, în termen de 12 zile calendaristice de la data expedierii.

Perioada menționată la primul paragraf se reduce la cinci zile calendaristice în cazul procedurilor accelerate prevăzute la articolul 50.

- (2) Agenția trebuie să poată aduce dovezi privind data expedierii.

Articolul 24

Alte forme de informare publică

(1) Pe lângă anunțurile prevăzute la articolele 21, 22 și 23, contractele pot fi făcute publice în orice alt mod, în special sub formă electronică. Orice astfel de metodă de a face public un contract face referire la anunțul publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, în conformitate cu prevederile articolului 23, în cazul în care s-a publicat un astfel de anunț, și nu poate precede publicarea respectivului anunț, numai acesta din urmă fiind considerat autentic.

(2) Aceste metode de a face public un contract nu pot să introducă nicio discriminare între candidați sau ofertanți și nici să conțină alte informații decât cele conținute în anunțul de contractare, în cazul în care acesta a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 25

Tipuri de proceduri de achiziții publice

(1) Contractele se atribuie prin cerere de ofertă, utilizându-se licitația deschisă, licitația restrânsă sau procedura negociată (inclusiv dialogul competitiv), după publicarea unui anunț de contractare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, sau prin procedura negociată, fără publicarea prealabilă a unui anunț de contractare, dacă este cazul, în urma unui concurs.

(2) Licitațiile sunt deschise dacă toți agenții economici interesați pot prezenta o ofertă. Acest lucru se aplică și în cazul sistemelor de achiziție dinamice menționate la articolul 29. Cererile de ofertă sunt restrânse dacă toți agenții economici pot cere să participe, dar numai candidații care îndeplinesc criteriile de selecție prevăzute la articolul 42 și care sunt invitați simultan și în scris de către agenție pot depune o ofertă sau o soluție în cadrul procedurii de dialog competitiv prevăzute la articolul 30.

Faza de selecție se poate repeta pentru fiecare contract individual, inclusiv în cazul unui dialog competitiv, și poate implica întocmirea unei liste de candidați potențiali în conformitate cu procedura menționată la articolul 33.

(3) În cadrul unei proceduri negociate, agenția consultă ofertanții pe care îi alege ea însăși și care îndeplinesc criteriile de selecție prevăzute la articolul 42 și negociază clauzele contractuale cu unul sau mai mulți dintre ei.

În cadrul unei proceduri negociate, după publicarea anunțului de contractare, după cum se menționează la articolul 32, agenția invită simultan și în scris candidații selectați la negocieri.

(4) Concursurile sunt proceduri care permit agenției să achiziționeze, în special în domeniul arhitecturii și al construcțiilor civile sau al prelucrării datelor, un plan sau un proiect propus de un juriu și care a făcut obiectul unui concurs cu premii sau fără premii.

Articolul 26

Numărul candidaților în cadrul procedurilor restrânse sau negociate

(1) În cadrul unei proceduri restrânse, inclusiv cea prevăzută la articolul 33, numărul de candidați invitați să prezinte o ofertă trebuie să fie de cel puțin cinci, cu condiția să existe un număr suficient de candidați care să îndeplinească criteriile de selecție.

Agenția poate prevedea, de asemenea, un număr maxim de 20 de candidați, în funcție de obiectul contractului și pe baza unor criterii de selecție obiective și nediscriminatorii. În aceste cazuri, categoria vizată și criteriile se indică în anunțul de contractare sau în cererea de exprimare a interesului prevăzută la articolele 21 și 22.

În orice caz, numărul de candidați invitați să liciteze trebuie să fie suficient pentru a se asigura o concurență reală.

(2) În cadrul procedurilor negociate și în cazul procedurilor restrânse în urma unui dialog competitiv, numărul de candidați invitați la negociere sau la licitație trebuie să fie de cel puțin trei, cu condiția să existe un număr suficient de candidați care îndeplinesc criteriile de selecție.

În orice caz, numărul de candidați invitați să liciteze trebuie să fie suficient pentru a se asigura o concurență reală.

Dispozițiile de la primul și de la al doilea paragraf nu se aplică în următoarele cazuri:

- (a) contracte care implică sume foarte mici, conform prevederilor articolului 34 alineatul (3);
- (b) contracte pentru servicii juridice în sensul anexei IIB la Directiva 2004/18/CE;

(c) contracte declarate secrete în conformitate cu articolul 31 alineatul (1) litera (j);

(d) cazurile enumerate la articolul 31, cazuri în care agenția este îndreptățită să negocieze cu un singur ofertant sau să atribuie contractul unui singur agent economic.

(3) În cazul în care numărul candidaților care îndeplinesc criteriile de selecție și nivelurile minime este mai mic decât numărul minim specificat la alineatele (1) și (2), agenția poate continua procedura prin invitarea candidatului sau a candidaților care posedă capacitățile necesare. Cu toate acestea, agenția nu poate să includă alți agenți economici care nu au cerut să participe sau candidați care nu posedă capacitățile necesare.

Articolul 27

Condiții pentru procedurile negociate

În cadrul procedurilor negociate, agenția negociază cu ofertanții ofertele depuse de aceștia pentru a le adapta cerințelor stabilite în anunțul de contractare prevăzut la articolul 21 sau în caietul de sarcini și în orice fel de documente suplimentare, pentru identificarea ofertei celei mai avantajoase. În timpul negocierii, agenția asigură egalitatea de tratament față de toți ofertanții.

În cazul în care agenția poate atribui contracte, în conformitate cu dispozițiile articolului 32, utilizând o procedură negociată ulterior publicării unui anunț de contractare, agenția poate organiza procedura de negociere în mai multe etape, astfel încât să reducă numărul de oferte care se negociază, dar să aplice, în același timp, criteriile de atribuire stabilite în anunțul de contractare sau în caietul de sarcini. Se precizează că se va face uz de această posibilitate în anunțul de contractare sau în caietul de sarcini al contractului.

Articolul 28

Concursurile

(1) Regulile de organizare a unui concurs sunt puse la dispoziția celor interesați să participe. În orice caz, numărul de candidați invitați să participe trebuie să fie suficient pentru a se asigura o concurență reală.

(2) Juriul este desemnat de ordonatorul de credite competent. Este alcătuit exclusiv din persoane fizice care sunt independente de participanții la concurs. În cazul în care se cere o calificare profesională specială pentru participarea la concurs, cel puțin o treime din membrii juriului trebuie să aibă aceeași calificare sau o calificare echivalentă.

Juriul dispune de autonomie în ceea ce privește exprimarea avizului său. Avizul juriului se adoptă pe baza proiectelor depuse cu titlu anonim de către candidați și exclusiv în conformitate cu criteriile enunțate în anunțul de concurs.

(3) Propunerile juriului, bazate pe meritele fiecărui proiect, precum și observațiile sale sunt înregistrate într-un raport semnat de membrii săi. Anonimatul candidaților se păstrează până când juriul își prezintă avizul. Juriul le poate cere candidaților să răspundă la întrebările înregistrate în raport pentru clarificarea aspectelor legate de un proiect. Se întocmește un raport complet privind dialogul respectiv.

(4) Agenția adoptă apoi o decizie, precizând numele și adresa candidatului selectat și rațiunile care au stat la baza alegerii prin raportare la criteriile enunțate în anunțul de concurs, în special dacă decizia sa diferă de propunerile avansate în avizul juriului.

Articolul 29

Sistemul de achiziții dinamic

(1) Sistemul de achiziții dinamic menționat la articolul 1 alineatul (6) și la articolul 33 din Directiva 2004/18/CE este un proces în totalitate informatizat pentru efectuarea de achiziții uzuale, care este deschis pe toată durata sa tuturor agenților economici care îndeplinesc criteriile de selecție și care au depus o ofertă orientativă în conformitate cu caietul de sarcini și cu orice eventuale documente suplimentare. Ofertele orientative pot fi îmbunătățite în orice moment cu condiția de a fi în continuare conforme cu caietul de sarcini.

(2) În scopul instituirii sistemului de achiziții dinamic, agenția publică un anunț de contractare în care se precizează utilizarea unui sistem de achiziții dinamic și se include o trimitere la adresa de internet care oferă acces liber, direct și deplin la caietul de sarcini și la orice eventuale documente suplimentare, de la data publicării anunțului până la expirarea sistemului.

În caietul de sarcini se indică, printre altele, natura achizițiilor avute în vedere în cadrul sistemului în cauză și toate informațiile necesare referitoare la sistemul de achiziții, echipamentele electronice utilizate și modalitatea de conectare și specificațiile tehnice ale acestora.

(3) Agenția acordă tuturor agenților economici, pe durata sistemului de achiziții dinamic, posibilitatea prezentării unei oferte orientative, în scopul admiterii în sistem în condițiile menționate la alineatul (1). Evaluarea se încheie în termen de maximum 15 zile de la data la care s-a prezentat oferta orientativă. Cu toate acestea, agenția poate extinde perioada de evaluare cu condiția ca nicio invitație de participare la licitație să nu fi fost lansată în acest timp.

Agenția informează ofertanții cât mai devreme cu putință că au fost admiși în sistemul de achiziții dinamic sau că oferta le-a fost respinsă.

(4) Fiecare contract specific face obiectul unei invitații de participare la licitație. Înainte de lansarea acestei invitații, agenția publică un anunț de contractare simplificat prin care invită toți agenții economici interesați să depună o ofertă orientativă, într-un termen care nu poate fi mai mic de 15 zile de la data transmiterii anunțului simplificat. Agenția poate demara licitația numai după ce a încheiat evaluarea tuturor ofertelor orientative permise până la expirarea termenului respectiv.

Agenția invită toți ofertanții admiși în sistem să prezinte o ofertă într-un termen rezonabil. Agenția atribuie contractul ofertantului care a prezentat oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, pe baza criteriilor de atribuire enumerate în anunțul de contractare în scopul punerii în aplicare a sistemului dinamic de achiziție. Dacă este cazul, respectivele criterii pot fi formulate cu mai multă precizie în invitația la licitație.

(5) Durata unui sistem de achiziții dinamic nu poate fi mai mare de patru ani, în afară de cazurile excepționale justificate corespunzător.

Agenția nu poate recurge la acest sistem pentru a împiedica, limita sau denatura concurența.

Nu se pot percepe taxe agenților economici interesați sau participanților la sistem.

Articolul 30

Dialogul competitiv

(1) În cazul contractelor deosebit de complexe, dacă agenția consideră că aplicarea directă a unei proceduri deschise sau condițiile existente care reglementează procedura restrânsă nu permit atribuirea contractului ofertei celei mai avantajoase, poate recurge la dialogul competitiv conform prevederilor articolului 29 din Directiva 2004/18/CE.

Un contract este considerat „deosebit de complex” dacă agenția nu poate să definească în mod obiectiv mijloacele tehnice capabile să satisfacă necesitățile sau obiectivele sau să specifice cadrul juridic sau financiar al proiectului.

(2) Agenția publică un anunț de contractare în care își face cunoscute necesitățile și cerințele, pe care le definește în cadrul aceluiași anunț și/sau într-un document descriptiv.

(3) Agenția deschide un dialog competitiv cu candidații care îndeplinesc criteriile de selecție prevăzute la articolul 42, în vederea identificării și a definirii mijloacelor celor mai potrivite pentru a răspunde necesităților sale.

Pe parcursul dialogului, agenția asigură egalitatea de tratament între toți ofertanții și confidențialitatea soluțiilor propuse sau a altor informații comunicate de un candidat care participă la dialog, în cazul în care acesta/aceasta nu consimte la dezvăluirea informațiilor respective.

Agencia poate prevedea ca procedura să se desfășoare în etape succesive, pentru a reduce numărul de soluții care trebuie discutate în etapa de dialog, aplicând criteriile de atribuire menționate în anunțul de contractare sau în documentul descriptiv, în cazul în care se face referire la această posibilitate în anunțul de contractare sau în documentul descriptiv.

(4) După informarea participanților în legătură cu închiderea dialogului, agenția le solicită acestora să își prezinte ofertele finale pe baza soluției sau a soluțiilor prezentate și specificate pe parcursul dialogului. Aceste oferte conțin toate elementele solicitate și necesare pentru punerea în aplicare a proiectului.

La cererea agenției, aceste oferte pot fi formulate mai clar, mai precis și perfecționate, în măsura în care acest lucru nu are ca efect modificarea elementelor de bază ale ofertei sau ale invitației la licitație, ale căror variații pot denatura concurența sau pot avea un efect discriminatoriu.

La cererea agenției, ofertantului identificat ca fiind cel care a depus oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic i se poate cere să clarifice aspecte ale ofertei sau să confirme angajamentele din ofertă, cu condiția ca acest lucru să nu aibă drept consecință modificarea aspectelor principale ale ofertei sau ale invitației la licitație și să nu riște să denatureze concurența sau să producă discriminare.

(5) Agenția poate specifica prețuri sau plăți participanților la dialog.

Articolul 31

Utilizarea procedurii negociate fără publicarea prealabilă a unui anunț de contractare

(1) Agenția poate recurge la procedura negociată, fără publicarea prealabilă a unui anunț de contractare, oricare ar fi valoarea estimată a contractului, în următoarele cazuri:

- (a) în cazul în care nu a fost prezentată nicio ofertă sau nicio ofertă corespunzătoare, sau nicio candidatură, ca răspuns la o procedură deschisă sau restrânsă după încheierea procedurii inițiale, cu condiția să nu fie modificate substanțial condițiile inițiale ale contractului, astfel cum sunt specificate în cererea de oferte menționată la articolul 37;
- (b) în cazul în care, din rațiuni tehnice sau artistice, sau din rațiuni legate de protecția drepturilor de exclusivitate, contractul nu poate fi atribuit decât unui anumit agent economic;
- (c) în cazul în care, în măsura în care este strict necesar, din rațiuni de urgență extremă rezultând din evenimente imprevizibile care nu sunt imputabile agenției este imposibil să se respecte, pentru contractele reglementate de Directiva 2004/18/CE, termenele stabilite pentru celelalte proceduri și prevăzute la articolele 48, 49 și 50;
- (d) în cazul în care un contract de achiziții publice de servicii se încheie în urma unui concurs și, conform regulilor aplicabile, trebuie să fie atribuit candidatului declarat câștigător sau unuia dintre candidații declarați câștigători; în cazul din urmă, toți candidații declarați câștigători sunt invitați să participe la negocieri;
- (e) pentru servicii și lucrări suplimentare neincluse în proiectul prevăzut inițial și nici în contractul inițial, dar care, datorită unei situații neprevăzute, au devenit necesare pentru execuția serviciilor sau a lucrărilor, sub rezerva condițiilor enunțate la alineatul (2);
- (f) pentru servicii sau lucrări noi constând în repetarea de servicii sau de lucrări similare încredințate agentului economic căruia agenția i-a atribuit contractul inițial, cu condiția ca aceste servicii sau lucrări să fie conforme cu un proiect de bază și ca acest proiect să fi constituit obiectul unui contract inițial atribuit prin procedură deschisă sau restrânsă, sub rezerva condițiilor prevăzute la alineatul (3);
- (g) pentru contracte de achiziții publice de bunuri:
  - (i) în cazul livrărilor suplimentare destinate fie înlocuirii parțiale a furniturilor sau a instalațiilor de uz curent, fie extinderii furniturilor sau a instalațiilor existente, dacă schimbarea unui furnizor ar obliga agenția să achiziționeze echipamente cu caracteristici tehnice diferite care ar cauza incompatibilitate sau dificultăți tehnice de utilizare și întreținere disproporționate; durata unor astfel de contracte nu poate depăși trei ani;
  - (ii) în cazul în care produsele sunt fabricate exclusiv în scopul cercetării, experimentării, studiului sau dezvoltării, cu excepția testelor de viabilitate economică și a producției pe scară largă în scopul amortizării cheltuielilor de cercetare și dezvoltare;

- (iii) în ceea ce privește bunurile cotate și achiziționate de pe o piață de mărfuri;
- (iv) în ceea ce privește achizițiile în condiții deosebit de avantajoase, fie de la un furnizor care și-a încetat definitiv activitățile comerciale, fie de la administratori judiciari sau lichidatori în cadrul unei proceduri de faliment, al unui acord cu creditorii sau al unei proceduri similare prevăzute de legislația națională;
- (h) pentru contracte privind bunuri imobile, după prospectarea pieței locale;
- (i) pentru contracte de servicii juridice în sensul anexei IIB la Directiva 2004/18/CE, cu condiția aceste contracte să fie făcute publice în mod corespunzător;
- (j) pentru contractele declarate secrete de către agenție sau pentru contractele a căror execuție trebuie să fie însoțită de măsuri de siguranță speciale, în conformitate cu dispozițiile administrative în vigoare, sau atunci când acest lucru este necesar pentru protejarea intereselor esențiale ale agenției, ale unuia sau ale mai multor state membre participante sau ale Uniunii;
- (k) pentru contracte cu o valoare mai mică sau egală cu suma de 60 000 EUR;
- (l) pentru contractele de cercetare și dezvoltare nereglementate de Directiva 2004/18/CE;
- (m) pentru contractele nereglementate de Directiva 2004/18/CE, altele decât cele menționate în altă parte în acest alineat, în cazul în care s-a publicat o cerere de exprimare a interesului;
- (n) în cazul în care contractul poate fi atribuit unui agent economic anume, din motive legate de investițiile preliminare majore referitoare la echipamente sau tehnologii de apărare, la facilități specifice unice de apărare, sau pentru a asigura securitatea furnizării de echipamente sau tehnologii de apărare ori în vederea necesității de dezvoltare în continuare a unor tehnologii inovatoare de apărare de către agentul economic respectiv;
- (o) în cazul în care Comisia Europeană sau o altă organizație sau entitate europeană sau internațională a încheiat un acord cu un anumit agent economic în domeniul cercetării în materie de securitate și atribuirea unui contract de cercetare din domeniul apărării aceluiași agent economic este oportună;
- (p) pentru contractele din domeniul apărării ce urmează să fie încadrate într-un program sau un proiect administrat în cooperare cu o altă organizație internațională.

(2) Pentru serviciile și lucrările suplimentare prevăzute la alineatul (1) litera (e), agenția poate recurge la procedura negociată fără publicarea prealabilă a anunțului de contractare, cu condiția ca atribuirea să se facă contractantului care execută contractul:

- (a) în cazul în care aceste contracte suplimentare nu pot fi separate din punct de vedere tehnic sau economic de contractul principal fără a cauza inconveniente majore agenției; sau
- (b) în cazul în care aceste servicii sau lucrări, deși pot fi separate de execuția contractului inițial, sunt strict necesare pentru finalizarea sa.

Cu excepția contractelor din domeniul apărării, valoarea cumulată a contractelor suplimentare nu poate depăși 50 % din valoarea contractului inițial.

(3) În cazurile enunțate la alineatul (1) litera (f), opțiunea recurgerii la procedura negociată este indicată de îndată ce primul contract este scos la licitație competitivă, iar valoarea totală estimată a contractelor de servicii sau de lucrări ulterioare este luată în considerare la calcularea pragurilor menționate la articolul 36. Această procedură nu poate fi aplicată decât pe o perioadă de trei ani de la încheierea contractului inițial.

Articolul 32

Utilizarea procedurii negociate după publicarea prealabilă a unui anunț de contractare

(1) Agenția poate recurge la procedura negociată, fără publicarea prealabilă a unui anunț de contractare, oricare ar fi valoarea estimată a contractului, în următoarele cazuri:

- (a) în eventualitatea depunerii unor oferte care sunt nereglementare sau inacceptabile, în special în raport cu criteriile de selecție sau de atribuire, în cadrul unei licitații deschise sau restrânse sau al unui dialog competitiv, care s-a încheiat, cu condiția să nu fie modificate substanțial condițiile inițiale ale contractului, astfel cum sunt specificate în invitația de participare la licitație prevăzută la articolul 37, fără a se aduce atingere punerii în aplicare a alineatului (2);
- (b) în cazuri excepționale, atunci când este vorba de lucrări, bunuri sau servicii a căror natură sau riscuri nu permit calcularea prealabilă a prețului global de către ofertant;
- (c) dacă, în special în domeniul serviciilor financiare și al serviciilor intelectuale, serviciul care urmează să fie achiziționat este de o asemenea natură încât specificațiile contractuale nu pot fi stabilite cu destulă precizie pentru a permite atribuirea contractului prin selectarea celei mai bune oferte în conformitate cu regulile care guvernează procedura deschisă sau cea restrânsă;
- (d) pentru contractele de achiziții publice de lucrări, dacă lucrările sunt executate exclusiv în scopul cercetării, al experimentării sau al dezvoltării, și nu în scopul asigurării rentabilității sau al recuperării cheltuielilor de cercetare și de dezvoltare;
- (e) pentru contractele de achiziții publice de servicii prevăzute în anexa IIB la Directiva 2004/18/CE, sub rezerva dispozițiilor articolului 31 alineatul (1) literele (i) și (j) și de la paragraful al doilea;
- (f) fără a se aduce atingere dispozițiilor articolului 31 alineatul (1), în cazul contractelor din domeniul apărării pentru care nu s-a publicat anterior o cerere de exprimare a interesului sau un anunț de informare.

(2) În cazurile prevăzute la alineatul (1) litera (a), agenția poate să nu publice un anunț de contractare dacă include în procedura negociată toți ofertanții care îndeplinesc criteriile de selecție și care, în cursul procedurii anterioare, au depus oferte în conformitate cu cerințele formale ale procedurii de achiziții publice.

Articolul 33

Cererile de exprimare a interesului

(1) Cererea de exprimare a interesului constituie un mod de preselectie a candidaților care vor fi invitați să prezinte oferte ca răspuns la viitoare invitații restrânse la licitații pentru contracte cu o valoare de cel puțin 60 000 EUR, sub rezerva dispozițiilor articolului 31 sau 32. Cererea de exprimare a interesului se utilizează, de asemenea, sub rezerva

dispozițiilor articolului 31 sau 32, ca modalitate de preselecție a candidaților care vor fi invitați să prezinte oferte ca răspuns la viitoarea invitații restrânse la licitații pentru contracte din domeniul apărării, indiferent de valoarea contractului și indiferent dacă se aplică procedura restrânsă sau procedura negociată.

(2) Lista întocmită în urma cererii de exprimare a interesului este valabilă cel mult trei ani de la data la care anunțul prevăzut la articolul 22 alineatul (1) litera (a) este transmis Oficiului pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene sau publicat pe site-ul internet al agenției. Orice persoană interesată poate depune o cerere în orice moment al perioadei de valabilitate a listei, cu excepția ultimelor trei luni ale acestei perioade. Astfel de liste pot fi împărțite în subcategorii în funcție de tipul de contract pentru care sunt valabile.

(3) În cazul în care urmează să fie atribuit un contract specific, agenția invită fie toți candidații înscrși pe listă, fie numai pe unii dintre aceștia, pe baza unor criterii de selecție obiective și nediscriminatorii proprii contractului, să depună o ofertă.

Articolul 34

Contracte cu valoare mică

(1) Se poate recurge la procedura negociată cu consultarea a cel puțin cinci candidați pentru contractele cu o valoare mai mică sau egală cu 60 000 EUR finanțate în cadrul bugetului de funcționare și cu o valoare mai mică de 137 000 euro finanțate în cadrul bugetului operațional, sub rezerva dispozițiilor articolului 31 sau 32.

În cazul în care, în urma consultării candidaților, agenția primește o singură ofertă valabilă din punct de vedere administrativ și tehnic, contractul poate fi atribuit cu condiția să fie îndeplinite criteriile de atribuire.

(2) Procedura negociată cu cel puțin trei candidați poate fi utilizată pentru contracte cu o valoare mai mică sau egală cu 25 000 EUR finanțate în cadrul bugetului de funcționare și cu o valoare mai mică de 60 000 EUR finanțate în cadrul bugetului operațional.

(3) Contractele cu o valoare mai mică sau egală cu 3 500 EUR finanțate în cadrul bugetului de funcționare și cu o valoare mai mică de 5 000 EUR finanțate în cadrul bugetului operațional pot fi atribuite pe baza unei singure oferte.

(4) Plata privind cheltuielile care însumează o valoare mai mică sau egală cu 200 EUR poate consta într-o plată efectuată pe baza unei facturi, fără acceptarea în prealabil a unei oferte.

Articolul 35

Praguri pentru anunțurile de preinformare

Pragurile pentru publicarea unui anunț de preinformare sunt următoarele:

- (a) 750 000 EUR pentru contractele de achiziții publice de bunuri și servicii enunțate în anexa IIA la Directiva 2004/18/CE;
- (b) 5 278 000 EUR pentru contracte de achiziții publice de lucrări.

Articolul 36

Praguri aplicabile procedurilor în conformitate cu Directiva 2004/18/CE

Pragurile menționate la articolul 5 sunt următoarele:

- (a) 137 000 EUR pentru contractele de achiziții publice de bunuri și servicii enunțate în anexa IIA la Directiva 2004/18/CE, cu excepția contractelor de cercetare și dezvoltare menționate la categoria 8 din respectiva anexă;
- (b) 211 000 EUR pentru contractele de achiziții publice de servicii enunțate în anexa IIB la Directiva 2004/18/CE și pentru contractele de cercetare și dezvoltare menționate la categoria 8 din anexa IIA la respectiva directivă;
- (c) 5 278 000 EUR pentru contracte de achiziții publice de lucrări.

Articolul 37

Documente referitoare la invitația de participare la licitație

- (1) Documentele referitoare la invitația de participare la licitație includ cel puțin:
  - (a) invitația de participare la licitație sau la negocieri sau de participare la dialog în cadrul procedurii prevăzute la articolul 30;
  - (b) caietul de sarcini atașat, la care se anexează clauzele și condițiile generale aplicabile contractelor sau, în cazul unui dialog competitiv, conform prevederilor articolului 30, un document în care se descriu necesitățile și solicitările agenției sau se face trimitere la adresa de internet la care se poate consulta respectivul caiet de sarcini sau document;
  - (c) modelul de contract.

Documentele aferente invitației de participare la licitație conțin o trimitere la măsurile de anunțare publică a licitației, prevăzute la articolele 21-24.

- (2) Invitația de participare la licitație sau la negocieri sau de participare la dialog menționează cel puțin:
  - (a) normele de depunere și prezentare a ofertelor, care includ în special data și ora limită de depunere, eventualele cerințe legate de completarea formularului-tip de răspuns, documentele care trebuie anexate, inclusiv cele care dovedesc capacitatea financiară, economică, tehnică și profesională, prevăzute la articolul 42, în cazul în care acestea nu sunt specificate în anunțul de contractare, precum și adresa la care acestea trebuie trimise;
  - (b) faptul că depunerea ofertei implică acceptarea caietului de sarcini și a clauzelor și a condițiilor generale prevăzute la alineatul (1) aferente ofertei și că depunerea ofertei creează obligații contractantului cărui i se atribuie contractul, pe parcursul execuției acestuia;
  - (c) perioada de valabilitate a ofertei, în timpul căreia aceasta nu poate fi modificată;
  - (d) interdicția oricărui contact între agenție și ofertant în timpul desfășurării procedurii, în afară de cazurile excepționale și, dacă se prevede o vizită la fața locului, stabilirea condițiilor acestei vizite.
  - (e) data stabilită și adresa la care se începe faza de consultare, în cazul unui dialog competitiv.

- (3) Caietul de sarcini specifică cel puțin:
- (a) criteriile de excludere și criteriile de selecție aplicabile contractului, cu excepția procedurii restrânse, inclusiv în urma unui dialog competitiv și a procedurilor negociate cu publicarea prealabilă a unui anunț prevăzute la articolul 32; în aceste cazuri, criteriile menționate apar numai în anunțul de contractare sau în invitația de exprimare a interesului;
- (b) criteriile de atribuire și ponderarea lor relativă sau, dacă este cazul, ordinea descrescătoare ca importanță în care se aplică criteriile, dacă aceasta nu este precizată în anunțul de contractare;
- (c) specificațiile tehnice prevăzute la articolul 38;
- (d) cerințele minime pe care trebuie să le respecte variantele în procedurile prevăzute la articolul 45 alineatul (2), conform cărora contractul se atribuie pe baza ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic, în cazul în care agenția a precizat în anunțul de contractare că astfel de variante sunt permise;
- (e) faptul că se aplică dispozițiile Deciziei reprezentanților guvernelor statelor membre ale Uniunii Europene, reuniți în cadrul Consiliului, privind privilegiile și imunitățile acordate Agenției Europene de Apărare și membrilor personalului său din 10 noiembrie 2004, completată de protocolul adițional dintre Regatul Belgiei și agenție;
- (f) modalitățile de dovedire a accesului la contracte, conform prevederilor articolului 41;
- (g) în cadrul sistemelor de achiziții dinamice menționate la articolul 29, natura achizițiilor avute în vedere, precum și toate informațiile necesare referitoare la sistemul de achiziții, echipamentele electronice utilizate și modalitatea de conectare și specificațiile tehnice ale acestora.
- (4) Modelul de contract precizează în special:
- (a) penalizările pentru nerespectarea clauzelor sale;
- (b) datele care trebuie cuprinse în facturi sau în documentele justificative relevante;
- (c) legea aplicabilă contractului și instanța competentă pentru judecarea litigiilor.
- (5) Agenția poate cere informații de la ofertant cu privire la orice parte a contractului pe care ofertantul intenționează să o subcontracteze unor terți și cu privire la identitatea subcontractanților.
- (6) În contextul furnizării de specificații tehnice agenților economici interesați, al selecției agenților economici și al atribuirii contractelor, agenția poate impune cerințe în vederea protejării caracterului confidențial sau secret al informațiilor pe care le pune la dispoziție.
- (7) Fără a aduce atingere dispozițiilor referitoare la obligațiile de a face publice contractele atribuite și de a furniza informații candidaților și ofertanților, agenția nu divulgă informații care i-au fost înaintate de către agenții economici și pe care aceștia le-au indicat ca fiind confidențiale; aceste informații cuprind, în special, secrete de ordin tehnic sau comercial și aspectele confidențiale ale ofertelor sau ale solicitărilor de participare. În cadrul schimbului de informații dintre agenție și candidați sau ofertanți, informațiile secrete se utilizează, se transmit, se stochează, se

prelucrează și sunt protejate în conformitate cu Decizia 2001/264/CE a Consiliului din 19 martie 2001 de adoptare a regulamentului de securitate al Consiliului (¹).

Articolul 38

Specificațiile tehnice

- (1) Specificațiile tehnice permit egalitatea de acces a candidaților și a ofertanților și nu au ca efect crearea de obstacole nejustificate în calea unei licitații competitive. Specificațiile definesc caracteristicile pe care trebuie să le prezinte un produs, serviciu, material sau lucrare în raport cu utilizarea destinată acestora de către agenție.
- (2) Caracteristicile prevăzute la alineatul (1) includ:
- (a) nivelurile de calitate;
- (b) performanțele ecologice;
- (c) ori de câte ori este posibil, criteriile privind accesibilitatea persoanelor cu handicap sau proiectarea pentru toate tipurile de utilizatori;
- (d) nivelurile și procedurile de evaluare a conformității;
- (e) adecvarea pentru utilizare;
- (f) siguranța sau dimensiunile, inclusiv, pentru furnituri, denumirea comercială și instrucțiunile de utilizare, iar pentru toate contractele, terminologia, simbolurile, testarea și metodele de testare, ambalajul, marcarea și etichetarea, procedurile și metodele de producție;
- (g) pentru contractele de achiziții publice de lucrări, procedurile referitoare la asigurarea calității, precum și normele de proiectare și calcul al prețului de cost, condițiile de testare, control și recepție a lucrărilor și metodele sau tehnicile de construcție și toate celelalte condiții tehnice pe care agenția le poate impune prin reglementări generale sau specifice în ceea ce privește lucrările finalizate și materialele sau subsambele pe care acestea le implică.
- (3) Specificațiile tehnice se formulează după cum urmează:
- (a) prin trimitere la standardele europene sau la avizele tehnice europene, sau la specificațiile tehnice comune, dacă acestea există, la standardele internaționale sau la alte materiale de referință tehnice elaborate de organisme europene de standardizare sau, în lipsa acestora, echivalentele lor naționale. Fiecare trimitere este urmată de expresia „sau echivalent”; sau
- (b) prin menționarea performanțelor sau a cerințelor funcționale, care pot include caracteristicile de mediu și care trebuie să fie suficient de detaliate pentru a permite ofertanților să determine scopul contractului și agenției să atribuie contractul; sau
- (c) prin combinarea acestor două metode de formulare.
- (4) În cazul în care agenția recurge la posibilitatea de a se referi la specificațiile prevăzute la alineatul (3) litera (a), aceasta nu poate respinge o ofertă pe motiv că aceasta nu este conformă cu aceste specificații dacă ofertantul sau candidatul convinge agenția, prin orice mijloc adecvat, că oferta îndeplinește cerințele stabilite în manieră similară.

(¹) JO L 101, 11.4.2001, p. 1. Decizie modificată ultima dată prin Decizia 2007/438/CE (JO L 164, 26.6.2007, p. 24).

Mijloacele adecvate pot lua forma unui dosar tehnic al fabricantului sau a unui raport de testare din partea unui organism autorizat.

(5) În cazul în care agenția recurge la posibilitatea prevăzută la alineatul (3) litera (b) de a prescrie specificații în ceea ce privește execuția sau cerințele funcționale, aceasta nu poate respinge o ofertă care este conformă cu un standard național care transpune un standard european, cu un aviz tehnic european sau o specificație tehnică comună, un standard internațional sau un material tehnic de referință elaborat de un organism european de standardizare, dacă aceste specificații se referă la cerințele de execuție sau funcționale necesare.

Ofertantul trebuie să convingă agenția, prin orice mijloace adecvate, că oferta corespunde cerințelor de execuție sau funcționale stabilite de către agenție. Mijlocul adecvat poate lua forma unui dosar tehnic al fabricantului sau a unui raport de probă din partea unui organism autorizat.

(6) În cazul în care agenția stabilește caracteristici de mediu în ceea ce privește execuția sau cerințele funcționale, aceasta poate întrebuița specificații detaliate sau, dacă este cazul, părți din acestea, astfel cum sunt definite de etichetele ecologice europene, multinaționale sau naționale sau de orice alte etichete ecologice, cu condiția îndeplinirii următoarelor condiții:

- (a) specificațiile utilizate să fie adecvate definirii caracteristicilor bunurilor sau ale serviciilor care fac obiectul contractului;
- (b) cerințele etichetei să fie stabilite pe baza informațiilor științifice;
- (c) etichetele ecologice să fie adoptate printr-o procedură în cadrul căreia să poată participa toate părțile interesate, precum organismele guvernamentale, consumatorii, fabricanții, distribuitorii și organizațiile de mediu;
- (d) etichetele ecologice să fie accesibile tuturor părților interesate.

Agenția poate indica faptul că se presupune că produsele sau serviciile care poartă etichetă ecologică corespund specificațiilor tehnice prevăzute în documentele contractului. Agenția acceptă orice alt mijloc de probă adecvat, precum un dosar tehnic al fabricantului sau un raport de testare întocmit de un organism autorizat.

(7) Un organism autorizat în sensul alineatelor (4), (5) și (6) este un laborator de testare și calibrare sau un organism de certificare și control care respectă normele europene în vigoare.

(8) În afară de cazurile excepționale, justificate corespunzător de obiectul contractului, aceste specificații nu pot face referire la o anumită producție sau proveniență sau la un proces specific de fabricație, sau la mărci, brevete, modele, denumiri de origine, sau la indicații de producție specifice care ar putea avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor produse sau agenți economici. În cazul în care nu este posibil să se prezinte o descriere suficient de amănunțită și inteligibilă a obiectului contractului, referința este urmată de cuvintele „sau echivalent”.

Articolul 39

Revizuirea prețurilor

(1) Documentele aferente invitației de participare la licitație trebuie să specifice clar dacă trebuie fixat un preț ferm, care nu poate fi revizuit.

(2) În caz contrar, documentele aferente invitației de participare la licitație prevăd condițiile și/sau formulele de revizuire a prețurilor pe toată durata contractului. În astfel de cazuri agenția ia în considerare în special următoarele aspecte:

- (a) obiectul procedurii de achiziții publice și conjunctura economică în care aceasta are loc;
- (b) tipul și durata sarcinilor și a contractului;
- (c) interesele sale financiare.

Articolul 40

Sanțiuni administrative și financiare

(1) Fără a aduce atingere penalizărilor prevăzute în contract, candidații sau ofertanții și contractanții care au dat declarații false sau cu privire la care s-a constatat că au comis abateri grave în îndeplinirea obligațiilor contractuale în cadrul unei proceduri de achiziții publice anterioare sunt excluși de la toate contractele acordate de la bugetul general al agenției pe o perioadă de maximum doi ani de la data când s-a constatat abaterea, confirmată după o procedură contradictorie cu contractantul.

Această perioadă poate fi prelungită la trei ani în cazul unei recidive în cursul următorilor cinci ani de la prima abatere.

Ofertanții sau candidații care s-au făcut vinovați de declarații false primesc de asemenea penalizări financiare reprezentând 2 până la 10 % din valoarea totală a contractului în curs de atribuire.

Contractanții în cazul cărora s-a constatat că au comis abateri grave de la obligațiile contractuale primesc penalizări financiare reprezentând 2 până la 10 % din valoarea totală a contractului în cauză.

Această rată poate crește la 4 până la 20 % în cazul unei recidive produse în următorii cinci ani de la comiterea primei abateri.

(2) În cazurile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) literele (a), (c) și (d), candidații sau ofertanții sunt excluși de la toate contractele pe o perioadă de maximum doi ani de la data constatării abaterii, confirmată după o procedură contradictorie cu contractantul.

În cazurile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) literele (b) și (e), candidații sau ofertanții sunt excluși de la toate contractele pe o perioadă de minimum un an și de maximum patru ani de la data notificării hotărârii judecătorești.

Aceste perioade pot fi prelungite la cinci ani în cazul unei recidive produse în următorii cinci ani de la comiterea primei abateri sau de la pronunțarea primei hotărâri judecătorești.

(3) Cazurile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) litera (e) includ:

- (a) cazurile de fraudă prevăzute la articolul 1 din Convenția privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene, redactată în baza Actului Consiliului din 26 iulie 1995 ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ JO C 316, 27.11.1995, p. 48.

- (b) cazurile de corupție prevăzute la articolul 3 din Convenția privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene, redactată în baza Actului Consiliului din 26 mai 1997 ⁽¹⁾;
- (c) cazurile de participare la o organizație criminală, astfel cum sunt definite la articolul 2 alineatul (1) din Acțiunea comună 98/733/JAI a Consiliului din 21 decembrie 1998 privind incriminarea participării la o organizație criminală în statele membre ale Uniunii Europene ⁽²⁾;
- (d) cazurile de spălare a banilor, astfel cum sunt definite la articolul 1 din Directiva 91/308/CEE a Consiliului din 10 iunie 1991 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor ⁽³⁾.

Articolul 41

Documente justificative

(1) Agenția acceptă, ca dovadă suficientă că ofertantul sau candidatul nu se află într-una dintre situațiile descrise la articolul 9 alineatul (1) litera (a), (b) sau (e), prezentarea unui extras recent din cazierul judiciar sau, în absența acestuia, un document echivalent recent eliberat de o autoritate judiciară sau administrativă din țara de origine sau de proveniență, din care rezultă că aceste cerințe sunt îndeplinite. Agenția acceptă, ca dovadă suficientă că ofertantul sau candidatul nu se află într-una dintre situațiile descrise la articolul 9 alineatul (1) litera (d), un certificat recent eliberat de autoritatea competentă din țara în cauză.

În cazul în care în țara în cauză nu se eliberează documentul sau certificatul menționat la primul paragraf și în cazul celorlalte cazuri de excludere prevăzute la articolul 9, respectivul document sau certificat poate fi înlocuit de o declarație sub jurământ sau, în lipsa acesteia, o declarație solemnă făcută de partea interesată în fața unei autorități judiciare sau administrative, a unui notar sau a unui organism profesional calificat din țara sa de origine sau de proveniență.

(2) Pentru contractele cu o valoare mai mică de 60 000 EUR finanțate în cadrul bugetului de funcționare și cu o valoare mai mică de 137 000 EUR finanțate în cadrul bugetului operațional agenția poate solicita candidaților sau ofertanților, în funcție de analiza riscurilor efectuată de ordonatorul de credite, să întocmească doar o declarație pe propria răspundere în care să specifice că nu se află într-una dintre situațiile menționate la articolele 9 și 10.

În cazul consorțiilor, oricare ar fi valoarea contractului, agenția poate accepta ca numai liderul consorțiului să furnizeze documentele solicitate în temeiul alineatului (1) de mai sus, cu condiția ca respectivul lider să își asume răspunderea individual și solidar cu toți ceilalți membri ai consorțiului pe durata procedurii de licitație și pe durata execuției eventualului contract; și, de asemenea, cu condiția ca ceilalți membri ai consorțiului să furnizeze agenției o declarație pe propria răspundere că nu se află într-una dintre situațiile menționate la articolele 9 și 10.

(3) În funcție de legislația națională a țării în care este stabilit candidatul sau ofertantul, documentele prevăzute la alineatul (1) se referă la persoane juridice și/sau fizice, inclusiv, dacă agenția consideră că acest lucru este necesar, directori de societăți și orice persoană cu putere de reprezentare, decizie sau control privind candidatul sau ofertantul.

(4) În cazul în care există îndoieli din partea agenției referitoare la eventualitatea ca ofertanții sau candidații să se afle într-una dintre situațiile de excludere, aceasta poate solicita ea însăși autorităților competente menționate la alineatul (1) să obțină orice informații considerate necesare în legătură cu situația respectivă.

⁽¹⁾ JO C 195, 25.6.1997, p. 1.

⁽²⁾ JO L 351, 29.12.1998, p. 1.

⁽³⁾ JO L 166, 28.6.1991, p. 77. Directivă modificată prin Directiva 2001/97/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 344, 28.12.2001, p. 76).

(5) Agenția poate exonera un candidat sau ofertant de obligația de a depune documentele justificative menționate la alineatul (1) în cazul în care astfel de dovezi au fost depuse deja în scopul unei alte proceduri de achiziții publice, cu condiția ca documentele să nu fi fost eliberate cu mai mult de un an în urmă și să fie încă valabile.

În acest caz, candidatul sau ofertantul declară pe proprie răspundere că documentele justificative au fost deja depuse în scopul unei alte proceduri de achiziții publice și confirmă că nu au intervenit schimbări în ceea ce privește situația sa.

(6) Ofertanții indică statul în care se află sediul sau domiciliul lor și prezintă documente justificative în acest sens, acceptabile uzual conform legislației statului respectiv.

Articolul 42

Criterii de selecție

(1) Agenția stabilește criteriile de selecție clare și nediscriminatorii.

(2) Criteriile de selecție se aplică în cadrul tuturor procedurilor de achiziții publice în scopul evaluării capacității financiare, economice, tehnice și profesionale a candidatului sau a ofertantului.

Agenția poate stabili niveluri minime de capacitate sub care candidații nu pot fi selectați.

(3) Oricărui ofertant sau candidat i se poate cere să dovedească că are autorizarea să execute contractul conform dreptului național, lucru dovedit prin înscrierea în registrul comerțului sau registrul profesional sau de o declarație sub jurământ sau certificat, apartenența la o organizație specifică, autorizare expresă sau înscrierea în registrul TVA.

(4) Agenția precizează în anunțul de contractare sau în invitația de exprimare a interesului, sau în invitația de prezentare a unei oferte, referințele alese pentru a verifica situația financiară sau capacitatea juridică a ofertanților sau a candidaților.

(5) Informațiile cerute de agenție ca dovadă a capacității financiare, economice, tehnice și profesionale a candidatului sau a ofertantului și nivelurile minime de capacitate solicitate în conformitate cu dispozițiile alineatului (2) nu pot depăși obiectul contractului și țin cont de interesele legitime ale agențiilor economice în ceea ce privește în special protejarea secretelor tehnice și comerciale ale societății respective.

(6) Pentru contractele cu o valoare mai mică sau egală cu 60 000 EUR finanțate în cadrul bugetului de funcționare și cu o valoare mai mică sau egală cu 137 000 EUR finanțate în cadrul bugetului operațional, agenția poate opta, în funcție de analiza riscurilor efectuată de ordonatorul de credite, să nu solicite candidaților sau ofertanților să prezinte documente justificative privind capacitatea lor financiară, economică, tehnică și profesională. În acest caz nu se pot efectua plăți anticipate sau intermediare.

(7) Agenția poate solicita, având în vedere cerințele specifice pentru execuția corespunzătoare a contractului, informații suplimentare în legătură cu candidații sau ofertanții și subcontractanții lor, dacă este cazul: un sistem valabil și funcțional de anchete de securitate la nivelul adecvat și autorizații de securitate pentru persoanele care vor participa la execuția contractului, informații despre bazele lor tehnologice sau industriale de pe teritoriul oricărui stat membru participant. Aceste cerințe se indică în anunțul de contractare sau în invitația de exprimare a interesului, sau în invitația de prezentare a unei oferte.

(8) În cazul contractelor din domeniul apărării, agenția poate încuraja, în mod transparent și nediscriminatoriu, consorțiile constituite din agenți economici care îndeplinesc condițiile stabilite la articolul 7 alineatul (2) și promovează principii similare cu codul agenției privind cele mai bune practici legate de lanțul de distribuție, în scopul încurajării concurenței sporite și loiale între toți furnizorii, inclusiv întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) în avalul lanțului de distribuție. Se poate face trimitere la codul agenției privind cele mai bune practici legate de lanțul de distribuție în anunțul de contractare sau în cererea de exprimare a interesului, sau în invitația de depunere de oferte.

Articolul 43

Capacitatea economică și financiară

(1) Dovada capacității economice și financiare poate fi furnizată în special prin unul sau mai multe dintre următoarele documente:

- (a) declarații corespunzătoare de la bănci sau dovezi de încheiere a unei asigurări împotriva riscurilor profesionale;
- (b) prezentarea de bilanțuri sau de extrase de bilanțuri pentru cel puțin ultimele două exerciții încheiate, în cazul în care publicarea bilanțului este cerută de dreptul societăților comerciale din țara în care este stabilit agentul economic;
- (c) o declarație privind cifra de afaceri globală și cifra de afaceri referitoare la lucrările, bunurile sau serviciile reglementate de contract în cursul unei perioade care să nu depășească ultimele trei exerciții financiare.

(2) În cazul în care, dintr-un motiv excepțional considerat întemeiat de către agenție, ofertantul sau candidatul nu poate furniza documentele pe care le solicită agenția, acesta își poate dovedi capacitatea economică și financiară prin alte mijloace, considerate corespunzătoare de către agenție.

(3) Un agent economic poate, dacă este cazul și pentru un contract specific, să se bazeze pe capacitățile altor entități, indiferent de natura juridică a legăturilor dintre el și aceste entități. În acest caz, trebuie să demonstreze agenției că va avea la dispoziție resursele necesare pentru execuția contractului, de exemplu, prin prezentarea unui angajament din partea entităților în cauză de a pune resursele respective la dispoziția sa.

În aceleași condiții, un consorțiu de agenți economici astfel cum este descris la articolul 7 alineatul (2) poate să se bazeze pe capacitățile membrilor consorțiului sau ale altor entități.

Articolul 44

Capacitatea tehnică și profesională

(1) Capacitatea tehnică și profesională a agenților economici este evaluată și verificată în conformitate cu alineatele (2) și (3). În procedurile de achiziții publice de bunuri care necesită lucrări de amplasament sau de instalare, de servicii și/sau de lucrări, această capacitate se evaluează ținând cont, în special, de cunoștințele de specialitate (know-how), eficiența, experiența și fiabilitatea lor.

(2) Capacitatea tehnică și profesională a prestatorului de servicii sau a contractantului poate fi dovedită, în funcție de natura, cantitatea sau dimensiunea și scopul bunurilor, serviciilor sau lucrărilor care urmează să fie furnizate, pe baza următoarelor documente:

- (a) titluri oficiale referitoare la studii și calificări profesionale ale prestatorului de servicii sau ale contractantului și/sau ale personalului său de conducere, în special ale persoanei sau ale persoanelor responsabile pentru prestarea serviciilor sau executarea lucrărilor;

(b) o listă:

- (i) a principalelor servicii prestate și livrărilor de furnituri efectuate în ultimii trei ani, cu indicarea valorilor lor, a datelor și a beneficiarilor, publici sau privați;
- (ii) a lucrărilor efectuate în ultimii cinci ani, cu indicarea valorilor lor, a datei și a locului. Lista celor mai importante lucrări este însoțită de certificate de bună execuție, specificând dacă au fost efectuate la standarde profesionale și dacă au fost duse la bun sfârșit;

(c) o descriere a echipamentelor tehnice, a instrumentelor și a instalațiilor care urmează să fie utilizate de prestatorul de servicii sau de contractant pentru execuția unui contract de servicii sau de lucrări;

(d) o descriere a echipamentelor tehnice și a măsurilor aplicate pentru asigurarea calității bunurilor și a serviciilor și o descriere a resurselor de studiu și cercetare ale prestatorului de servicii sau ale contractantului;

(e) o indicare a tehnicienilor sau a organismelor tehnice implicate, indiferent dacă aparțin direct sau nu prestatorului de servicii sau contractantului, în special a celor responsabili pentru controlul calității;

(f) în ceea ce privește bunurile: eşantioane, descrieri și/sau fotografii autentice și/sau certificate întocmite de institute sau agenții oficiale pentru controlul calității, a căror competență este recunoscută și atestând conformitatea produselor cu specificațiile sau standardele în vigoare;

(g) o declarație indicând cifra medie anuală a forței de muncă și numărul persoanelor cu funcție de conducere de care a dispus prestatorul de servicii sau contractantul în ultimii trei ani;

(h) o indicare a proporției din contract pe care prestatorul de servicii sau contractantul are eventual intenția de a o subcontracta;

(i) pentru contractele de achiziții publice de lucrări și de servicii și numai atunci când este cazul, indicarea măsurilor de gestionare a mediului pe care agentul economic le poate aplica pe parcursul execuției contractului.

În cazul în care serviciile sau bunurile prevăzute la litera (b) punctul (i) sunt furnizate agenției, dovada prestării respectivelor servicii sau a furnizării respectivelor bunuri se face sub formă de certificate emise sau contrasemnate de autoritatea competentă.

(3) Dacă serviciile și produsele care urmează să fie furnizate sunt complexe sau, în mod excepțional, sunt necesare pentru un scop special, dovada capacității tehnice și profesionale poate fi făcută prin intermediul unei verificări efectuate de agenție sau în numele acesteia de un organism oficial competent din țara în care este stabilit prestatorul de servicii sau contractantul, cu acordul organului în cauză. Această verificare are ca obiect capacitatea tehnică și capacitatea de producție a prestatorului de servicii sau a contractantului și, dacă este necesar, mijloacele sale de studiu și de cercetare, precum și măsurile de control al calității.

(4) În cazul în care solicită prezentarea unor certificate întocmite de organisme independente care să ateste respectarea de către agentul economic a anumitor standarde de asigurare a calității, agenția face trimitere la sistemele de asigurare a calității bazate pe seriile de standarde europene relevante certificate de organisme care respectă seriile de norme europene privind certificarea.

(5) În cazul în care solicită prezentarea unor certificate întocmite de organisme independente care să ateste respectarea de către agentul economic a anumitor standarde de mediu, agenția face trimitere la Schema comunitară de management de mediu și audit (EMAS), prevăzută prin dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 761/2001 al Parlamentului European și al Consiliului (¹), sau la standarde de mediu bazate pe standardele europene sau internaționale relevante certificate de organisme care respectă dreptul comunitar, sau la standardele europene sau internaționale relevante privind certificarea. Agenția recunoaște certificatele echivalente emise de organisme înființate în alte state membre. De asemenea, agenția acceptă și alte dovezi ale măsurilor echivalente de gestionare a mediului prezentate de agenții economici.

(6) Prestatorul de servicii sau contractantul poate, dacă este cazul și pentru un contract individual, să se bazeze pe capacitățile altor entități, indiferent de natura juridică a legăturilor dintre el și aceste entități. În acest caz, acesta demonstrează agenției că va avea la dispoziție resursele necesare pentru execuția contractului, de exemplu, prin prezentarea unui angajament din partea entităților în cauză de a pune resursele respective la dispoziția sa.

În aceleași condiții, un consorțiu de agenți economici astfel cum este descris la articolul 7 alineatul (2) poate să se bazeze pe capacitățile membrilor consorțiului sau ale altor entități.

Articolul 45

Condiții și criteriile de selecție

(1) Fără a se aduce atingere dispozițiilor articolului 10, contractele se atribuie prin una dintre următoarele două metode:

- (a) prin procedura de atribuire automată, în acest caz contractul fiind atribuit ofertei care prezintă cel mai scăzut preț, satisfăcând în același timp condițiile stabilite;
- (b) prin procedura de atribuire ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic.

(2) Oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic este cea care prezintă cel mai bun raport calitate-preț, ținând cont de criteriile justificate de obiectul contractului, precum prețul cerut, valoarea tehnică, caracteristicile estetice și funcționale, caracteristicile de mediu, costurile curente, rentabilitatea, termenul de execuție sau de livrare, serviciile postvânzare și asistența tehnică.

(3) Agenția specifică în anunțul de contractare sau în caietul de sarcini, sau în documentul descriptiv ponderarea aplicată fiecăruia dintre criteriile în determinarea ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic. Ponderarea poate fi exprimată printr-un punctaj întocmit corespunzător în ceea ce privește intervalul dintre maxim și minim.

Ponderarea aplicată prețului față de celelalte criterii nu poate conduce la neutralizarea criteriului prețului în alegerea contractantului, fără a aduce atingere grilei stabilite de agenție pentru remunerarea anumitor servicii, precum serviciile prestate de experți în scop de evaluare.

Dacă, în cazuri excepționale, ponderarea este practic imposibilă, în special datorită obiectului contractului, agenția precizează numai ordinea descrescătoare a importanței în care criteriile urmează a fi aplicate.

(4) În cazul contractelor din domeniul apărării, criteriul principal de selecție a contractantului va consta în alegerea soluției celei mai

avantajoase din punct de vedere economic pentru exigențele specifice fiecărui contract, luând în considerare, printre altele, costurile (atât de achiziționare, cât și cele aferente ciclului de viață), conformitatea tehnică, asigurarea calității și calendarul de livrare, precum și, dacă este cazul, securitatea aprovizionării și abordarea propusă cu privire la selecția surselor de aprovizionare în conformitate cu principiile din codul de bune practici privind lanțul de distribuție (CoBPSC).

Articolul 46

Utilizarea licitațiilor electronice

(1) În cadrul procedurilor deschise, restrânse sau negociate, în cazul menționat la articolul 32 alineatul (1) litera (a), agenția poate decide ca atribuirea unui contract de achiziții publice să fie precedată de o licitație electronică, în conformitate cu prevederile articolului 54 din Directiva 2004/18/CE, dacă specificațiile contractului se pot stabili cu precizie.

În circumstanțe identice, o licitație electronică poate fi utilizată la redeschiderea competiției între participanții la un acord-cadru, conform prevederilor articolului 20, și la deschiderea competiției pentru contracte ce urmează a fi atribuite în cadrul sistemului de achiziționare dinamic prevăzut la articolul 29.

Licităția electronică se bazează fie numai pe prețuri, caz în care contractul se atribuie ofertei cu prețul cel mai scăzut, fie pe prețurile și/sau valorile caracteristicilor ofertelor indicate în caietul de sarcini, caz în care contractul se atribuie ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic.

(2) În cazul în care agenția decide să organizeze o licitație electronică, precizează acest lucru în anunțul de contractare.

Caietul de sarcini cuprinde următoarele informații:

- (a) caracteristicile, valorile care fac obiectul licitației electronice, cu condiția ca aceste caracteristici să fie cuantificabile și să poată fi exprimate în cifre sau procente;
- (b) eventualele limite ale valorilor care pot fi prezentate, astfel cum rezultă din specificațiile privind obiectul contractului;
- (c) informațiile care vor fi puse la dispoziția ofertanților în cursul licitației electronice și, după caz, momentul în care vor fi puse la dispoziția lor;
- (d) informațiile relevante privind derularea licitației electronice;
- (e) condițiile în care ofertanții vor putea licita, în special diferențele minime care vor fi impuse pentru a licita, după caz;
- (f) informațiile relevante privind dispozitivul electronic utilizat, precum și modalitățile și specificațiile tehnice de conectare.

(3) Înainte de inițierea unei licitații electronice, agenția efectuează o primă evaluare completă a ofertelor, conform criteriilor de atribuire și ponderilor stabilite.

Toți ofertanții care au depus oferte admisibile sunt invitați simultan prin mijloace electronice să prezinte prețuri noi și/sau valori noi; invitația conține toate informațiile relevante privind conectarea individuală la dispozitivul electronic utilizat și specifică data și ora de începere a

(¹) JO L 114, 24.4.2001, p. 1.

licitației electronice. Licitatia electronică poate avea loc în mai multe etape succesive. Licitatia electronică nu poate începe mai devreme de două zile lucrătoare de la data trimiterii invitațiilor.

(4) În cazul în care contractul se atribuie pe baza ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic, invitația este însoțită de rezultatul evaluării complete a ofertei relevante, efectuată în conformitate cu ponderarea prevăzută la articolul 45 alineatul (3) primul paragraf.

De asemenea, invitația precizează formula matematică utilizată la licitația electronică în scopul stabilirii unor reierarhizări automate pe baza prețurilor noi și/sau a valorilor noi prezentate. Formula respectivă include ponderarea tuturor criteriilor stabilite pentru determinarea ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic, menționată în anunțul de contractare sau în caietul de sarcini; în acest scop, intervalele se reduc, totuși, în prealabil, la o valoare determinată.

În cazul în care sunt permise variante, se furnizează o formulă separată pentru fiecare variantă.

(5) În cursul fiecărei etape a unei licitații electronice, agenția comunică imediat tuturor ofertanților cel puțin informații suficiente care să le permită acestora să cunoască, în orice moment, locul lor în clasament. De asemenea, agenția poate comunica alte informații referitoare la prețurile sau valorile oferite, cu condiția ca acest lucru să fie menționat în caietul de sarcini. De asemenea, agenția poate anunța în orice moment numărul de participanți la respectiva fază a licitației. Cu toate acestea, agenția nu poate dezvălui în nici un caz identitatea ofertanților, pe durata niciuneia dintre etapele unei licitații electronice.

(6) Agenția închide o licitație electronică în unul sau mai multe dintre următoarele moduri:

- (a) indică, în invitația de participare la licitație, data și ora stabilite în prealabil;
- (b) în momentul în care nu mai primește prețuri noi sau valori noi care să corespundă cerințelor referitoare la diferențele minime. În acest caz, agenția precizează în invitația de participare la licitație intervalul de timp acordat de la înregistrarea ultimei înscrieri până la închiderea licitației electronice;
- (c) în momentul în care se încheie toate etapele unei licitații, stabilite în invitația de participare la licitație.

Atunci când agenția decide să închidă o licitație electronică în conformitate cu litera (c), eventual prin combinarea cu modalitățile prevăzute la litera (b), se indică în invitația de participare la licitație calendarul fiecărei etape a licitației.

(7) După închiderea licitației electronice, agenția atribuie contractul în conformitate cu articolul 45, în funcție de rezultatele licitației electronice.

Agenția nu poate recurge la licitațiile electronice în mod abuziv sau astfel încât să împiedice, să restrângă sau să denatureze concurența, sau să modifice obiectul contractului, astfel cum a fost scos la licitație în anunțul de contractare publicat și definit în caietul de sarcini.

Articolul 47

Oferte cu costuri anormal de mici

(1) În cazul în care, pentru un anumit contract, ofertele par să fie anormal de mici, înainte de a respinge ofertele în cauză numai din acest

motiv, agenția solicită în scris detalii privind elementele constitutive ale ofertei pe care le consideră relevante și verifică aceste elemente constitutive, după audierea părților, ținând cont de explicațiile primite. Aceste detalii se referă în special la respectarea dispozițiilor privind protecția muncii și condițiile de muncă aflate în vigoare în locul unde se urmează să se execute lucrarea, serviciul sau furnizarea de bunuri.

Agenția poate lua în considerare în special explicațiile privind:

- (a) economia procesului de fabricație, a prestării de servicii sau a metodei de construcție;
- (b) soluțiile tehnice adoptate sau condițiile extrem de favorabile de care dispune ofertantul;
- (c) originalitatea ofertei.

(2) Dacă agenția constată că o ofertă este anormal de mică datorită ajutorului de stat oferit, aceasta poate respinge oferta în cauză numai din acest motiv doar dacă ofertantul nu poate dovedi, într-un termen rezonabil stabilit de agenție, că ajutorul în cauză a fost acordat definitiv și în conformitate cu procedurile și deciziile menționate în normele comunitare privind ajutoarele de stat.

Articolul 48

Termene limită pentru primirea ofertelor și a solicitărilor de participare

(1) Termenele pentru primirea ofertelor și a solicitărilor de participare, fixate în zile calendaristice de către agenție, sunt suficiente de lungi pentru a permite părților interesate să dispună de un termen rezonabil și adecvat pentru întocmirea și depunerea ofertelor lor, ținând seama în special de complexitatea contractului sau de necesitatea unei vizite la locație, sau de consultarea la fața locului a documentelor anexate la caietul de sarcini.

(2) În cadrul procedurilor deschise pentru contractele cu o valoare egală sau mai mare decât pragurile fixate la articolul 36, termenul limită pentru primirea ofertelor este de minimum 52 de zile de la data transmiterii anunțului de contractare.

(3) În cadrul procedurilor restrânse, inclusiv în cazurile în care se recurge la dialogul competitiv menționat la articolul 30, și în cadrul procedurilor negociate în care se publică un anunț de contractare, pentru contractele cu o valoare egală sau mai mare decât pragurile fixate la articolul 36, termenul limită pentru primirea solicitărilor de participare este de minimum 37 de zile de la data transmiterii anunțului de contractare.

În cadrul procedurilor restrânse pentru contractele cu o valoare egală sau mai mare decât pragurile fixate la articolul 36, termenul limită pentru primirea ofertelor este de minimum 40 de zile de la data transmiterii invitației de participare la licitație.

Cu toate acestea, în cadrul procedurilor restrânse și al procedurilor negociate care urmează unei cereri de exprimare a interesului conform articolului 33, termenul limită pentru primirea ofertelor este de minimum 21 de zile de la data transmiterii invitației de participare la licitație.

(4) Dacă agenția a transmis spre publicare sau a publicat, în conformitate cu dispozițiile articolului 21 alineatul (2), un anunț de preinformare privind profilul cumpărătorului, termenul limită pentru primirea ofertelor poate fi redus, în general, la 36 de zile, dar în nici un caz la mai puțin de 22 de zile de la data transmiterii anunțului de contractare sau a invitației la licitație.

Termenele limită reduse menționate la primul paragraf sunt permise numai dacă anunțul de preinformare îndeplinește următoarele condiții:

- (a) cuprinde toate informațiile necesare pentru anunțul de contractare, în măsura în care aceste informații sunt disponibile la momentul publicării anunțului;
- (b) a fost transmis spre publicare cu o perioadă de timp cuprinsă între 52 de zile și 12 luni înainte de data la care s-a transmis anunțul de contractare.

(5) Termenele limită pentru primirea ofertelor pot fi reduse cu cinci zile în cazul în care se asigură accesul liber și direct, prin mijloace electronice, la toate documentele care constituie cererea de ofertă, de la data publicării anunțului de contractare sau a invitației de exprimare a interesului.

Articolul 49

Termenul prevăzut pentru accesul la documentele de invitație la licitație

(1) Cu condiția ca solicitarea să fi fost făcută în timp util înainte de data limită pentru depunerea ofertelor, caietul de sarcini sau documentele descriptive în cadrul procedurii menționate la articolul 30 și documentele suplimentare se trimit, în termen de șase zile calendaristice de la primirea solicitării, tuturor agenților economici care au solicitat caietul de sarcini sau și-au exprimat interesul de a lua parte la un dialog sau de a depune o ofertă, sub rezerva dispozițiilor alineatului (4). Agenția nu are obligația de a răspunde cererilor formulate cu mai puțin de cinci zile lucrătoare înainte de termenul limită pentru depunerea ofertelor.

(2) Cu condiția să fi fost solicitate în timp util înainte de termenul limită pentru depunerea ofertelor, informațiile suplimentare referitoare la cererea de oferte sau la cererea de solicitări de participare sunt furnizate simultan tuturor agenților economici care și-au exprimat interesul de a lua parte la procedură, cu cel puțin șase zile înainte de data limită relevantă sau, în cazul unor solicitări de informații primite cu mai puțin de opt zile calendaristice înainte de data limită, cât mai curând posibil după primirea solicitării. Agenția nu are obligația de a răspunde solicitărilor de informații suplimentare formulate cu mai puțin de cinci zile lucrătoare înainte de termenul limită relevant.

(3) În cazul în care, dintr-un motiv oarecare, caietul de sarcini și documentele sau informațiile suplimentare nu pot fi furnizate în termenele prevăzute la alineatele (1) și (2) sau în cazul în care ofertele nu pot fi întocmite decât în urma unei vizite la fața locației sau după consultarea la fața locului a documentelor anexate la caietul de sarcini, termenele pentru primirea ofertelor prevăzute la articolul 48 se prelungesc pentru a permite tuturor agenților economici să ia cunoștință de toate informațiile necesare pentru întocmirea ofertelor. Această prelungire de termen se face publică în mod adecvat, în conformitate cu prevederile articolelor 21-24.

(4) În cadrul procedurii deschise, inclusiv pentru sistemele de achiziții dinamice menționate la articolul 29, în cazul în care se asigură accesul liber, direct și deplin prin mijloace electronice la toate documentele de

cerere de ofertă și la orice documente suplimentare, alineatul (1) nu se aplică. În anunțul de contractare menționat la articolul 21 alineatul (3) se precizează adresa de internet la care pot fi consultate aceste documente.

În astfel de cazuri, orice documente și informații suplimentare devin la rândul lor accesibile în mod liber, complet și direct pentru toți agenții economici care au solicitat caietul de sarcini sau și-au exprimat interesul de a depune o ofertă.

Articolul 50

Termene limită în cazuri urgente

(1) Dacă o urgență bine justificată face impracticabile termenele limită prevăzute la articolul 48 alineatul (3) în cadrul procedurii restrânse și în cadrul procedurii negociate în cazul publicării unui anunț de contractare, precum și în cadrul procedurii negociate fără publicarea unui anunț pentru contractele din domeniul apărării, agenția poate stabili următoarele termene limită, exprimate în zile calendaristice:

- (a) un termen de primire a solicitărilor de participare de cel puțin de 15 zile de la data transmiterii anunțului de contractare sau de cel puțin 10 zile, în cazul în care anunțul este transmis către Oficiul pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene pe cale electronică;
- (b) un termen de primire a ofertelor de cel puțin 10 zile de la data invitației de participare la licitație.

(2) În cadrul procedurilor restrânse și în cadrul procedurilor negociate accelerate, informațiile suplimentare privind caietul de sarcini sunt comunicate, cu condiția să fi fost solicitate în timp util, tuturor candidaților sau ofertanților cu cel puțin patru zile calendaristice înainte de data limită pentru primirea ofertelor.

Articolul 51

Metode de comunicare

(1) Modalitățile de depunere a ofertelor și a solicitărilor de participare se stabilesc de către agenție, care poate opta pentru o metodă exclusivă de depunere. Ofertele sau solicitările de participare pot fi transmise prin poștă sau prin mijloace electronice. Solicitățile de participare pot fi transmise, de asemenea, prin fax. Solicitățile de participare transmise prin fax sau poștă electronică se confirmă prin scrisoare înainte de expirarea termenelor limită stabilite la articolul 48.

Mijloacele de comunicare alese sunt nediscriminatorii și nu au drept efect restrângerea accesului agenților economici la procedura de atribuire.

Mijloacele de comunicare alese asigură îndeplinirea următoarelor condiții:

- (a) fiecare document depus să cuprindă toate informațiile necesare evaluării sale;
- (b) să fie păstrată integritatea datelor;
- (c) să fie păstrată confidențialitatea ofertelor și agenția să examineze conținutul ofertelor numai după expirarea termenului limită fixat pentru depunerea acestora.

Agenția poate solicita ca ofertele electronice să fie însoțite de o semnătură electronică avansată, în sensul Directivei 1999/93/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾.

(1) JO L 13, 19.1.2000, p. 12.

(2) Dacă agenția autorizează depunerea ofertelor și a solicitărilor de participare prin mijloace electronice, instrumentele utilizate și caracteristicile tehnice ale acestora trebuie să fie nediscriminatorii, în general disponibile și interoperabile cu produsele de tehnologie a informației și a comunicațiilor de uz general. Informațiile referitoare la specificațiile necesare pentru prezentarea ofertelor și a solicitărilor de participare, inclusiv criptarea, se pun la dispoziția ofertanților sau a candidaților.

În plus, dispozitivele de recepție electronică a ofertelor și a solicitărilor de participare trebuie să fie conforme cu cerințele din anexa X la Directiva 2004/18/CE.

(3) Dacă depunerea se face prin scrisoare, ofertanții pot opta să depună solicitări de participare sau oferte:

- (a) fie prin scrisoare recomandată, caz în care data depunerii se consideră data efectivă la care agenția primește scrisoarea recomandată (în timpul orelor de program); sau
- (b) fie prin livrare directă la sediul agenției, personal de către candidat ori ofertant sau de către un mandatar, inclusiv un serviciu de curierat, caz în care agenția specifică departamentul la care trebuie depuse solicitările de participare sau ofertele contra unei confirmări de primire semnate și datate și faptul că data depunerii se consideră data efectivă la care agenția primește solicitarea de participare sau oferta (în timpul orelor de program).

(4) Pentru menținerea secretului și evitarea oricăror dificultăți în cazul în care ofertele sunt expediate prin poștă, invitația de participare la licitație trebuie să includă următoarea mențiune:

„Ofertele trebuie depuse într-un plic sigilat, introdus la rândul său într-un alt plic sigilat. Pe plicul interior trebuie să fie înscrise, pe lângă denumirea departamentului căruia îi este adresat, după cum se indică în invitația de participare la licitație, cuvintele Invitație de participare la licitație – A nu se deschide de către serviciul de poștă. Dacă se utilizează plicuri autocolante, acestea trebuie sigilate cu bandă adezivă, iar expeditorul trebuie să semneze peste bandă.”

Articolul 52

Deschiderea ofertelor și a solicitărilor de participare

(1) Toate solicitările de participare și ofertele care îndeplinesc cerințele prevăzute la articolul 51 alineatele (1) și (2) se deschid.

(2) Dacă valoarea contractului este mai mare de 60 000 EUR, ordonatorul de credite competent numește un comitet de deschidere a ofertelor.

Comitetul de deschidere este format din cel puțin trei persoane reprezentând cel puțin două entități organizatorice ale agenției fără o legătură ierarhică între ele, dintre care cel puțin una nu este subordonată ordonatorului de credite competent. Aceste persoane evită orice situație de conflict de interese.

(3) Dacă solicitările de participare sau ofertele sunt expediate prin poștă sau printr-un serviciu de curierat rapid, unul sau mai mulți membri ai comitetului de deschidere parafează documentele care atestă data și ora de primire a fiecărei oferte.

Aceștia parafează de asemenea:

- (a) fie fiecare pagină din fiecare ofertă; fie

- (b) pagina-copertă și paginile care conțin detaliile financiare ale fiecărei oferte, integritatea ofertei inițiale fiind garantată prin orice tehnică adecvată utilizată de un departament care este independent de departamentul ordonator.

În cazul în care contractul este atribuit prin procedura de atribuire automată, în conformitate cu articolul 45 alineatul (1) litera (a), prețurile menționate în ofertele care îndeplinesc cerințele se fac publice.

Membrii comitetului semnează procesul-verbal de deschidere a ofertelor primite, care identifică acele oferte care îndeplinesc cerințele și pe cele care nu le îndeplinesc, precizând temeiurile de respingere a ofertelor pentru neconformitate, prin invocarea modalităților de depunere a ofertelor prevăzute la articolul 51.

Articolul 53

Comisia de evaluare a ofertelor și a solicitărilor de participare

(1) Toate solicitările de participare și ofertele declarate conforme cerințelor sunt evaluate și ierarhizate de către o comisie de evaluare instituită pentru fiecare dintre cele două etape, pe baza criteriilor de excludere și de selecție anunțate în prealabil și, respectiv, pe baza criteriilor de atribuire.

Comisia de evaluare este numită de ordonatorul de credite competent pentru a da un aviz consultativ pentru contractele cu o valoare peste pragul menționat la articolul 34 alineatul (2).

(2) Comisia de evaluare este formată din cel puțin trei persoane reprezentând cel puțin două entități organizatorice ale agenției în cauză fără o legătură ierarhică între ele, dintre care cel puțin una nu este subordonată ordonatorului de credite competent. Aceste persoane evită orice situație de conflict de interese. Comisia de evaluare poate avea aceiași membri ca și comitetul de deschidere a ofertelor.

În temeiul unei decizii a ordonatorului de credite competent, comisia poate fi asistată de experți externi. Ordonatorul de credite competent se asigură că nu există conflicte de interese legate de experții respectivi.

(3) Solicitățile de participare și ofertele care nu îndeplinesc toate cerințele esențiale stabilite în documentația pentru invitațiile de participare la licitație sau cerințele specifice prevăzute în această documentație sunt eliminate.

Cu toate acestea, comisia de evaluare sau agenția pot solicita candidaților sau ofertanților să furnizeze materiale suplimentare sau să clarifice aspecte din documentația depusă, în legătură cu criteriile de excludere sau de selecție, în termenele stabilite.

(4) În cazul ofertelor anormal de mici prevăzute la articolul 47, comisia de evaluare solicită orice informații relevante privind conținutul ofertei.

Articolul 54

Articolul 296 TCE

Prezentele norme financiare nu afectează măsurile existente adoptate de statele membre în temeiul articolului 296 din Tratatul de instituire a Comunității Europene sau al articolelor 10 și 14 din Directiva 2004/18/CE.

CAPITOLUL 3

NORME PRIVIND CONTRIBUȚIILE FINANCIARE DE LA BUGETUL OPERAȚIONAL

Articolul 55

Domeniul de aplicare

(1) Agenția are dreptul să contribuie, de la bugetul său operațional, la proiectele destinate să sprijine îndeplinirea unui obiectiv care face parte din programul de lucru anual al agenției, executate și cofinanțate de entități private sau publice din orice stat membru participant sau în cooperare cu orice altă instituție europeană sau organizație internațională.

(2) Comitetul director stabilește suma care va fi alocată contribuțiilor financiare de la bugetul operațional. Un proiect poate beneficia de o singură contribuție financiară atribuită de către agenție.

(3) Contribuțiile financiare din partea agenției sunt reglementate de un acord scris cu beneficiarul.

(4) Contribuțiile financiare se atribuie în urma cererilor de propuneri, cu excepția cazurilor în care Comisia Europeană sau o altă organizație sau o entitate europeană sau internațională a încheiat un acord cu un anumit agent economic în domeniul cercetării în materie de securitate sau în domeniul apărării și este oportună pentru agenție atribuirea unei contribuții financiare aceluiași agent economic.

(5) O contribuție financiară poate fi atribuită pentru un proiect deja demarat numai în cazul în care solicitantul poate demonstra necesitatea de a fi demarat proiectul înainte de semnarea acordului. În astfel de cazuri, nu pot fi eligibile pentru finanțare cheltuielile efectuate înainte de data depunerii solicitării de contribuție financiară, în afară de cazurile excepționale motivate corespunzător. Nu se poate acorda nicio contribuție financiară retrospectiv, pentru proiecte deja realizate.

(6) Contribuțiile financiare nu pot acoperi în întregime costurile proiectului. Proiectul trebuie să includă cofinanțare. Beneficiarul oferă dovezi privind cofinanțarea oferită, fie din resurse proprii, fie sub forma unor transferuri financiare de la terți. În cazuri excepționale motivate corespunzător ordonatorul de credite poate accepta cofinanțarea în natură. Valoarea unor asemenea contribuții nu poate să depășească, în astfel de cazuri, costurile reale suportate și justificate corespunzător de documente contabile.

(7) Contribuția financiară nu poate avea ca scop sau ca efect producerea unui surplus de încasări față de costurile proiectului în cauză dacă solicitarea se face pentru plata finală a unei contribuții financiare pentru un proiect.

(8) Următoarele dispoziții se aplică *mutatis mutandis* procedurii de atribuire a unei contribuții financiare și semnării unui acord cu beneficiarul: articolul 2 alineatul (1) și articolele 7, 9, 10, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 40, 41, 42, 43, 44, 48, 50, 51, 52 și 53, în cazul în care regimul aplicat contribuțiilor financiare este, în funcție de aplicabilitate, regimul pentru contractele din domeniul apărării.

Articolul 56

Evaluarea propunerilor

(1) Propunerile sunt evaluate de către o comisie de evaluare instituită în acest scop, pe baza criteriilor de selecție și de atribuire anunțate în prealabil, în vederea desemnării propunerilor care pot fi finanțate.

(2) Criteriile de selecție se publică în cererea de propuneri și sunt stabilite astfel încât să permită evaluarea capacității financiare și operaționale a solicitantului de a finaliza programul propus. Solicitantul trebuie să dispună de surse de finanțare stabile și suficiente pentru a-și menține activitatea pe tot parcursul perioadei de desfășurare a proiectului sau a exercițiului financiar pentru care se atribuie contribuția financiară și pentru a participa la finanțarea proiectului respectiv. Solicitantul trebuie să dețină competențele profesionale și calificările necesare realizării proiectului propus.

(3) Criteriile de atribuire sunt stabilite astfel încât să permită atribuirea de contribuții financiare proiectelor care maximizează eficiența globală a programului de lucru anual al agenției pe care îl pun în aplicare. Aceste criterii se definesc astfel încât să se asigure faptul că fondurile agenției sunt gestionate corespunzător și că este posibilă efectuarea unei evaluări ulterioare.

(4) În urma realizării evaluării sale, ordonatorul de credite competent selectează beneficiarul și stabilește contribuția financiară, pe baza acestei evaluări.

Articolul 57

Conținutul cererilor de propuneri

(1) În cererile de propuneri se specifică:

- (a) obiectivele urmărite;
- (b) criteriile de eligibilitate, de selecție și de atribuire și documentele justificative;
- (c) condițiile de finanțare de către agenție;
- (d) condițiile și data limită de depunere a propunerilor, data posibilă de demarare a proiectelor și data planificată pentru încheierea procedurii de atribuire.

(2) Cererile de propuneri se publică pe site-ul internet al Agenției Europene de Apărare și, de asemenea, după caz, în alte moduri, inclusiv în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, în vederea asigurării unei informări cât mai bune a potențialilor beneficiari.

Articolul 58

Solicitările de contribuții financiare

(1) Cererile se întocmesc în formatul specificat și în conformitate cu criteriile stabilite în cererea de propuneri.

(2) Din cerere rezultă că solicitantul există ca persoană juridică și are capacitatea financiară și operațională să finalizeze proiectul propus. În acest scop, ordonatorul de credite solicită o declarație pe propria răspundere potențialilor beneficiari. Contul de profit și pierderi, bilanțul pentru ultimul exercițiu financiar încheiat și orice alt document justificativ solicitat în cererea de propuneri, în funcție de analiza riscurilor de management efectuată de ordonatorul de credite competent, se anexează, de asemenea, cererii.

(3) Bugetul pentru proiect și bugetul operațional anexat la solicitare este echilibrat în privința cheltuielilor și a veniturilor și să prezinte clar costurile eligibile pentru finanțare de la bugetul agenției.

(4) Pentru contribuțiile financiare de peste 25 000 EUR solicitarea este însoțită de un raport de audit extern efectuat de un auditor autorizat. Raportul trebuie să certifice conturile pentru ultimul exercițiu financiar disponibil și să ofere o evaluare a viabilității financiare a solicitantului. Dispozițiile acestui paragraf se aplică doar în cazul primei solicitări înaintate de un beneficiar unui ordonator de credite în timpul unui exercițiu financiar. În funcție de analiza riscurilor de management, ordonatorul de credite competent poate să deroge organismele publice, instituțiile europene și organizațiile internaționale de această obligație.

(5) Solicitantul indică sursele și valorile oricăror alte subvenții primite sau solicitate pe parcursul aceluiași exercițiu financiar pentru același proiect sau pentru orice alt proiect și pentru activități de rutină.

Articolul 59

Acordul privind conținutul contribuției financiare

Acordul privind conținutul contribuției financiare stabilește în special:

- (a) obiectul;
- (b) beneficiarul;
- (c) durata, și anume:
  - (i) data la care intră în vigoare și data la care se încheie;
  - (ii) data de începere și durata proiectului;
- (d) valoarea maximă a contribuției financiare; și
- (e) o descriere detaliată a proiectului;
- (f) clauzele și condițiile generale aplicabile tuturor acordurilor de acest tip, precum DPI, stabilirea legii aplicabile, instanța competentă pentru rezolvarea litigiilor și acceptarea de către beneficiar a auditurilor efectuate de Agenția Europeană de Apărare și auditorii săi și a normelor de publicare *ex post* prevăzute la articolul 3;
- (g) contribuția financiară estimată și detaliile privind costurile eligibile ale proiectului;

(h) ritmul plăților, ținând cont de riscurile financiare implicate, durata și stadiul de derulare a proiectului și de costurile suportate de către beneficiar;

(i) responsabilitățile beneficiarului, în special în ceea ce privește buna gestiune financiară și depunerea de rapoarte financiare și de activitate;

(j) condițiile și termenele limită pentru aprobarea rapoartelor respective și pentru plata de către Agenția Europeană de Apărare;

(k) dispozițiile în conformitate cu care Agenția Europeană de Apărare și auditorii săi își exercită competențele de control, al documentelor și la fața locului, asupra tuturor contractanților și subcontractanților care au primit fonduri de la agenție.

Articolul 60

Documentele justificative pentru solicitările de plăți

(1) Pentru fiecare contribuție financiară, în cazul în care finanțarea este divizată, fiecare nouă plată este condiționată de consumarea a cel puțin 70 % din valoarea totală a unei prefinanțări anterioare. Pentru a justifica solicitarea unei noi plăți se prezintă desfășurătorul de cheltuiești al beneficiarului.

(2) Beneficiarul certifică, pe propria răspundere, că informațiile cuprinse în solicitările de plată sunt complete, corecte și reale. Beneficiarul certifică, de asemenea, că, în conformitate cu acordul privind contribuțiile financiare, cheltuielile suportate pot fi considerate eligibile și că solicitările de plată sunt justificate de documente adecvate, disponibile pentru verificare.

(3) Ordonatorul de credite competent poate solicita, în funcție de analiza riscurilor, un audit extern al situațiilor financiare și al conturilor relevante, efectuat de un auditor extern autorizat, în vederea oricărei plăți. În cazul unei contribuții financiare pentru un proiect sau în cazul unei contribuții financiare operaționale, raportul de audit se anexează solicitării de plată. Scopul acestuia este certificarea faptului că valorile referitoare la costurile declarate de beneficiar în situațiile financiare, în baza cărora se face solicitarea de plată, sunt reale, exacte și eligibile în conformitate cu prevederile acordului privind contribuțiile financiare.

În funcție de analiza riscurilor, ordonatorul de credite competent poate, de asemenea, să deroge organismele publice, alte instituții europene și organizațiile internaționale de obligația de a fi supuse unui audit extern.

(4) Valoarea contribuției financiare nu se stabilește în mod definitiv decât în urma acceptării de către instituție a rapoartelor și a conturilor finale, fără a se aduce atingere controalelor ulterioare.